

ÖSTERMALMS STADSDELSNÄMND

ÖSTERMALM • HJORTHAGEN • GÄRDET • SÖDRA DJURGÅRDEN • NORRA DJURGÅRDEN

Verksamhetsplan 2014

Engelbrekts kyrkosal/Foto Lars Rindelöf

Stockholms
stad

ÖSTERMALMS
STADSDELSFÖRVALTNING

Box 24156, 104 51 STOCKHOLM

ostermalm@stockholm.se

08-508 10 000 (vx) 08-508 10 099 (fax)

www.stockholm.se/ostermalm

Handläggare:Inger Outzen/
Roger Mellroth
Telefon: 08-50810053/
08-50810058**Till**

Östermalms stadsdelsnämnd

Sammanträde 2013-12-17

Östermalms stadsdelsnämnd**Verksamhetsplan 2014****Förslag till beslut**

Förvaltningens förslag till beslut

Östermalms stadsdelsnämnd beslutar följande;

1. Verksamhetsplanen för 2014 fastställs samt överlämnas till Kommunstyrelsen.
2. Nämnden begär att få göra omslutningsförändringar om 96,4 mnkr avseende ökade intäkter och kostnader.
3. Från Kommunstyrelsen begärs 2,5 mnkr för tillgänglighetsinvesteringar.
4. Från kommunstyrelsen begärs 1,5 mnkr för projekt "Vackra Stockholm".
5. Föreslagna tio resultatenheter samt internpriser för 2014 fastställs.

Göran Månsson

stadsdelsdirektör

Östermalms stadsdelsnämndKarlavägen 104, Box 24156,
104 51 Stockholmostermalm@stockholm.se
stockholm.se

Innehållsförteckning

1. STOCKHOLM ÄR EN ATTRAKTIV, TRYGG, TILLGÄNGLIG OCH VÄXANDE STAD FÖR BOENDE, FÖRETAGANDE OCH BESÖK	14
1.1 Företag väljer att etablera sig i Stockholm framför andra städer i norra Europa.....	15
1.2 Invånare i Stockholm är självförsörjande	16
1.3 Stockholms livsmiljö är hållbar.....	20
1.4 Det byggs många bostäder i Stockholm.....	22
1.5 Framkomligheten i regionen är hög	23
1.6 Stockholmarna är nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm	24
1.7 Stockholm upplevs som en trygg, säker och ren stad.....	25
2. KVALITET OCH VALFRIHET UTVECKLAS OCH FÖRBÄTTRAS	30
2.1 Stockholmarna upplever att de erbjuds valfrihet och mångfald.....	31
2.2 Barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden	33
2.3 Stockholmarna upplever att de får god service och omsorg.....	38
2.4 Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten	54
3. STADENS VERKSAMHETER ÄR KOSTNADEFFEKTIVA	58
3.1 Budgeten är i balans.....	58
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	70
ÖVRIGA FRÅGOR.....	72

Bilagor

Bilaga 1: 2013-651-1.1. VP 2014 Ekonomi sdn10.xlsx

Bilaga 2: 2013-651-1.1. VP 2014 Ansökan om medel för Vackra Stockholm.pdf

Bilaga 3: 2013-651-1.1. VP 2014 Aktivitetsplan.docx

Bilaga 4: 2013-651-1.1. VP 2014 Jämställdhets mångfaldsplan 2014.docx

Bilaga 5: 2013-651-1.1. VP 2014 Personal- och kompetensförsörjningsplan 2014.docx

Bilaga 6: 2013-651-1.1. VP 2014 Handlingsplan - förebyggande arbete mot vräkningar.docx

Bilaga 7: 2013-651-1.1. VP 2014 2013-000600 System för internkontroll.docx

Bilaga 8: 2013-651-1.1. VP 2014 Risk & väsentlighetsanalys Indikatorer.docx

Bilaga 9: 2013-651-1.1. VP 2014 Risk & väsentlighetsanalys Väsentliga processer.docx

Bilaga 10: 2013-651-1.1. VP 2014 Internkontrollplan.docx

Bilaga 11: 2013-651-1.1. VP 2014 Organisationsschema

Bilaga 12: Enheternas verksamhetsplaner och kvalitetsgarantier

Inledning

Bakgrund

Enligt Kommunfullmäktiges (KF) regler för ekonomisk förvaltning ska samtliga nämnder upprätta en verksamhetsplan (VP) för det kommande året med utgångspunkt från den KF:s budget. För att Kommunstyrelsen (KS) ska kunna följa upp nämndernas VP har Stadsledningskontoret (SLK) skrivit kompletterande anvisningar. VP ska utformas enligt anvisningarna, riktas till Stadsdelsnämnden (SDN) och tillställas KS. SDN ska ange årsmål för KF:s indikatorer, samt även för KF:s s k obligatoriska nämndindikatorer, där KF inte angivit något årsmål.

Ärendet

VP för Östermalm Stadsdelsnämnd (SDN) knyter an till stadens långsiktiga mål i Vision 2030 och anger inriktningen på Stadsdelsförvaltningens (SDF) verksamhet under år 2014. SDF arbetar aktivt med kvalitetsfrågor och utgår från stadens integrerade system för ledning och styrning (ILS) samt Stockholms stads program för kvalitetsutveckling. Planering och uppföljning sker i ett webb-baserat system (ILS-webb). Systemet rymmer även risk- och väsentlighetsanalys (ROV) med internkontrollplan. VP följer den disposition som anges i stadens anvisningar och ILS-webb.

I budget för 2014 har KF i likhet med föregående år fastställt tre övergripande inriktningsmål. Under inriktningsmålen har KF fastställt 13 mål för verksamheterna. Under varje inriktningsmål respektive mål för verksamhetsområdet sammanfattas det planerade arbetet för att bidra till uppfyllelse av KF:s mål. Därefter följer SDN:s nämndmål som konkretiserar KF:s mål för verksamhetsområdet och beskriver särskilda satsningar samt vilket resultat som ska uppnås. Till målen är indikatorer kopplade för uppföljning av verksamheten liksom aktiviteter framtagna för att bidra till måluppfyllelsen.

Inom ramen för målet *Stockholm ska vara en attraktiv, trygg och växande stad för boende, företagande och besök* redovisar SDF bl a hur samarbetet med det lokala näringslivet ska utvecklas samt SDN:s insatser på områdena arbetsmarknadsåtgärder, ekonomiskt bistånd och flyktingmottagande. Vidare beskrivs arbetet med att sköta och utveckla stadsdelsområdets parker och grönområden, den lokala kulturverksamheten samt brottsförebyggande och trygghetsskapande insatser med mera redovisas under detta mål.

Under målet *Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras* redovisas SDN:s insatser för att stärka den enskildes aktiva val samt bidra till mångfald inom verksamhetsområdena. Därutöver beskrivs hur SDN avser att arbeta för att uppfylla stadens mål inom förskolan, äldreomsorgen, stöd och service till personer med funktionsnedsättningar samt inom individ- och familjeomsorgen.

Under rubriken *Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva* redovisas SDN:s budget, hur de olika verksamhetsområdena föreslås disponera densamma och vilka särskilda aktiviteter som krävs för att delaktighet i syfte att uppnå målen.

KF har för SDN fastställt ett antal s k indikatorer för uppföljning. Indikatorerna anger hur måluppfyllelsen kommer att mätas och definierar till dels vad målen avser. Därtill har KF preciserat ett antal s k aktiviteter. Aktiviteterna beskriver hur SDN kommer att arbeta med

särskilda riktade insatser utöver ordinarie arbetssätt för att uppnå uppställda mål.

Den beskrivna strukturen är tillsammans med lagstiftning och befolkningens behov utgångspunkterna för VP och de 23 nämndmål som SDF föreslagit. Flertalet nämndmål har motsvarande ordalydelse och innebörd som KF:s mål för verksamhetsområdet, då SDF anser att detta ger största möjliga tydlighet för enheterna. SDF har kompletterat med egna indikatorer och egna prioriterade aktiviteter som enheterna ska genomföras under verksamhetsåret för att nå målen.

Enheternas VP kompletterar SDN:s övergripande VP. Med utgångspunkt i nämndmålen fastställer enheterna i sina konkreta åtaganden; med förväntat resultat, arbetssätt, resursanvändning, uppföljning med resultat, analys och utveckling. Enheternas s k kvalitetsgarantier beskriver vad varje verksamhet åtar sig gentemot brukare/kunder och vad de åtar sig att göra för att genomföra dem, samt rutiner för att hantera synpunkter och klagomål.

Även om det inte framgår av systemet så är inte alla mål exakt lika viktiga, utan politiska prioriteringar måste slå igenom, vilket kan innebära att man för att nå ett högt prioriterat mål kanske tillfälligt måste bortse från ett annat något mindre prioriterat mål.

Användningen av resurserna ska vara effektiv för att nå åtagandena och de förväntade resultaten. Genom att utveckla arbetssätten och uppföljning av resultat används resurser såsom budget, lokaler, it-stöd, materialåtgång, medarbetarnas kompetens, energiförbrukning på bästa sätt. Det ska gå att mäta hur resurser används.

Aktivitetsplan

SDN har i enlighet med stadens anvisningar upprättat en s k aktivitetsplan för arbetet med konkurrens och valfrihet. Planen ska följas upp och uppdateras i samband med VP och i tertiärrapporter (bilaga 2).

Jämställdhets- och mångfaldsplan

I samband med beslut om VP 2013 antog SDN en handlingsplan för jämställdhet och mångfald för åren 2013-2015. Planen revideras inför 2014 och biläggs detta ärende (bilaga 3)

Personal- och kompetens försörjningsplan

Personal- och kompetens försörjningsplan presenteras i särskilt dokument (bilaga 4).

Handlingsplan – Förebyggande arbete mot vräkningar

SDF har utarbetat en handlingsplan för avseende förebyggande arbete mot vräkningar

Internkontrollplan

SDF har inför 2014 uppdaterat SDN:s "System för intern kontroll", i huvudsak gällande metodfrågor samt förtydligande av uppföljningsansvar för entreprenader (bilaga 5). Tidigare version var från 2009.

SDN:s ansvar för den interna kontrollen är styrt via kommunallagens 6 kap. 7 §. Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer KF har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Nämnderna ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 3 kap. 16 § har lämnats över till någon annan. SDN:s

internkontrollarbete ska bestå av tre delar. SDN ska ha fastställt ett aktuellt system för internkontroll, årligen genomföra en risk- och väsentlighetsanalys samt utifrån denna fastställa en internkontrollplan. Risk- och väsentlighetsanalysen (ROV) genomförs i två delar, dels utifrån KF:s indikatorer, dels utifrån de processer SDN ansvarar för. I risk- och väsentlighetsanalysen uppskattar SDN sannolikheten för att risken ska inträffa, väsentlighetsgraden av bedömda risker samt tar ställning till hur riskerna ska behandlas. Utifrån den genomförda risk- och väsentlighetsanalysen tar SDN fram en aktuell internkontrollplan. (bilaga 6-8).

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats i samråd med samtliga enheter och avdelningar inom SDF. Samverkan sker med de fackliga organisationerna i förvaltningsgruppen. Härutöver har samverkan skett med pensionärsrådet och rådet för funktionshinderfrågor. Ärendet har tillställts Landstinget för information/samverkan.

Bilagor

1. Ekonomibilaga sdn10
2. Ansökan om medel för Vackra Stockholm
3. Aktivitetsplan
4. Jämställdhets- och mångfaldsplan
5. Personal- och kompetensförsörjningsplan
6. Handlingsplan – Förebyggande arbete mot vräkningar
7. System för intern kontroll
8. Risk- och väsentlighetsanalys - KF:s indikatorer
9. Risk- och väsentlighetsanalys - SDN:s väsentliga processer
10. Internkontrollplan
11. Organisationsschema

Område och befolkning

Östermalms SDN har ett av stadens största geografiska områden med både innerstad/stenstad, närförort, skogsområden, stränder, sjöar, industri- och hamnområden. Idag har området 69 000 invånare, vilket är betydligt fler än grannkommunen Lidingö och dubbelt så många som grannkommunen Danderyd. Enligt prognosen uppnås 71 000 år 2014, 75 000 år 2017 och 80 000 år 2022. Enbart i Norra Djurgårdsstaden (NDS), kommer så småningom bo lika många som i hela Danderyds eller Sundbybergs kommun. NDS är ett miljöprofilområde som byggs för hög energieffektivitet och minskat klimatavtryck. Östermalms SDN kommer så småningom, när även Loudden bebyggs, ha runt 100 000 inv. De äldsta från 80 år har dock minskat från 5 100 år 2001 till 3 850 idag. Minskningen fortsätter ned till 3 700 år 2016 då det vänder och långsamt börjar öka. Det påverkar äldreomsorgen. För förskoleåldrarna prognostiseras en ökning de närmaste åren, som kan bli mer påtaglig i samband med att NDS färdigställs.

Stadsdelsnämnden

SDNs uppdrag är, enligt KF:s reglemente, att

- stärka den lokala demokratin och delaktigheten
- öka kvaliteten i verksamheten
- effektivisera verksamheten

SDNs arbete ska enligt KFs reglemente bygga på helhetssyn och goda kunskaper om de lokala förhållandena.

SDN har 13 ledamöter med ersättare, utsedda av KF. Fördelningen speglar KFs fördelning utifrån valresultatet.

SDN sammanträder 11-12 gånger per år. Sammanträdena är offentliga med undantag för sekretessärenden. Varje sammanträde inleds med en öppen del där medborgare kan framföra synpunkter och ställa frågor. Även skriftliga medborgarförslag kan inlämnas för behandling av SDN. Sammanträdena annonseras i lokalpressen samt på hemsidan stockholm.se/ostermalm, där även föredragningslista, protokoll och tjänsteutlåtanden finns att tillgå. SDN utser inom sig en social delegation för enskilda sociala ärenden. SDN utser även lokala pensionärs- och handikappråd.

Budget

SDN:s budgetomslutning är 1 341,1 mnkr. Intäkterna uppgår till 139,3 mnkr vilket ger en nettobudget om 1 201,8 mnkr. Av budgeten utgör 96,4 mnkr s k omslutningsförändringar, ökade kostnader och intäkter för bl a köpta platser inom äldreomsorgen, LASS, försörjningsstöd och "kollo". För investeringar har tilldelats ett utrymme om 8,0 mnkr varav 6,6 mnkr avser stadsmiljö och 1,4 mnkr investeringar i inventarier och maskiner. Utrymmet för investeringar i inventarier och maskiner av sänkts från 5,5 mnkr till 1,4 mnkr. SDN:s nettobudget är 18,5 mnkr högre än vid motsvarande tidpunkt 2013.

Äldreomsorgen svarar för mer än hälften av SDN:s budget beroende på att äldreboende med heldygnsomsorg är en av stadens kostsammaste insatser. Med anledning av höjd ersättning till utförare och entreprenörer inom äldreomsorgen, båda vad gäller äldreboende och hemtjänst, blir budgetförutsättningarna 2014 klart mer ansträngda än tidigare år.

Äldreomsorgens budgetomslutning är 776,3 mnkr för kostnader och 80,0 mnkr för intäkter vilket ger en nettobudget på 696,3 mnkr. Nettobudgeten för 2014 är 0,5 mnkr lägre jämfört med 2013. Ramarna har räknats upp för pris och löneutveckling men sedan reducerats för färre äldre i befolkningen. Inför 2014 införs nya ersättningssystem för både vård- och omsorgsboenden och hemtjänst. Allt fler väljer privat hemtjänst vilket har medfört att hemtjänsten i egen regi har minskat de senaste åren. Mot bakgrund till detta samt SDF:s försämrade ekonomiska läge för år 2014 måste anpassningar att vidtas inom hemtjänsten i egen regi genom ett minskat upptagningsområde. Effekten av de nya ersättningssystemen kommer att följas noga under året.

Barn och Ungdoms budgetomslutning är 259,1 mnkr. Intäkterna budgeteras till 18,3 mnkr vilket ger ett netto om 240,8 mnkr. Till 2014 har grundschablonersättningarna för förskoleverksamheten höjts med 3 %. Den del av förskoleschablonen som kallas förskolepengen och som ska gå direkt till verksamheten har höjts från 79 % till 80 %. Detta

innebär en ökning av pengnivån från 2013 med 4,34 % medan den del av schablonen som är kvar centralt i SDF minskar för förskolehyror, barn i behov av särskilt stöd och över head-kostnader. Detta skapar stora problem eftersom förskolehyrorna ökar kraftigt, inte minst hos stadens egna bolag. Förskolorna budget regleras månadsvis utifrån hur många barn som finns i verksamheten den sista vardagen i månaden. Den tilldelade budgetram för stadsdelen kommer också att justeras efter snittet av antal inskrivna barn men denna justering görs i slutet av året.

SDF har för barn och ungdomsverksamheten (fritidsverksamheter såsom parklekar och ungdomscafé, fältassistenter/preventionssamordnare, tillsyn för folköl och tobak, sommarkollo, bidrag till föreningar, föräldravandrare m m) tilldelats 21,6 mnkr. Under 2014 görs en satsning till utökad öppen verksamhet i Humlegården, det s k "Humlanhuset", som kommer innehålla ett café för ungdomar. För detta budgeteras 1,0 mnkr. SDN finansierar sedan tidigare Ungdomscaféet på Gärdesskolan. I samband med att Humlanhuset tas i bruk kommer avtalet med Gärdesskolan att ses över.

Anslag för Individ och familjeomsorg avseende barn och ungdom, vuxna och socialpsykiatri uppgår till 64,8 mnkr. Det är en ökning från föregående år med 1,3 mnkr, varav anslag för barn och ungdom ökat med 2,1 mnkr medan anslag för vuxna och socialpsykiatri minskat med sammanlagt 0,7 mnkr.

Anslag för omsorg om personer med funktionsnedsättning uppgår till 130,3 mnkr vilket en ökning jämfört med 2013 med 7,1 mnkr. En ökning om 5,8 mnkr avser den prestationsbaserade delen och beror på att totalt 7 nya brukare har tillkommit inom schablonrelaterade LSS verksamheterna vuxenboende och korttidshem. Även höjning av schabloner för barn- och vuxenboende med 1,5 % har bidragit till ökningen. Ytterligare ökning om 1,3 mnkr avser främst höjd anslag för kostnader för 20 första timmar LASS, pga av ökat antal brukare med beslut om LASS-assistens. Budget för personer med funktionsnedsättning är preliminär och kommer i vanlig ordning att justeras efter de prestationsmätningar som görs i mars och augusti 2014. Under året kommer ett nytt LSS-gruppboende på Sandhamnsgatan 8 att öppna. De ekonomiska konsekvenser för denna verksamhet kan dock uppskattas först när man får veta vilka brukare som kommer att flytta in.

II nya bostadsområden försöker SDF få in specialbostäder för funktionshindrade. Ett problem är dock att hyrorna ibland blir extremt höga. För sju smålägenheter i nya kvarteret Svea Fanfar har Fastighetskontoret presenterat en kalkyl på 3 331 kr per kvm och år vilket SDF måste tacka nej till. Som jämförelse ligger de högsta bostadshyrorna i NDS idag på 2 300 kr per kvm och år, vilket är högst i landet för vanliga hyreslägenheter.

Anslag för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder uppgår till 26,5 mnkr vilket är en ökning med 1,9 mnkr som avser främst försörjningsstöd med 1,4 mnkr. Ökningen av budget är baserad på uppskattning om genomsnittligt antal hushåll om 200 st och genomsnittligt månadsbidrag om 7870 kr,

Socialtjänstavdelningen har under en rad av år överskridit sin budget. Även inför 2014 bedöms den ekonomiska situationen som bekymmersam och det är nödvändigt att åtgärder vidtas för att nå den kostnadsnivå som KF har anvisat. För samtliga enheter gäller strikta och noggrant prioriterade biståndsbedömningar. Störst budgetöverskridanden är inom Socialpsykiatriska enheten, där det måste vidtas rejäla åtgärder för att få kostnaderna på den nivå som KF har anvisat. Boendestödet inom socialpsykiatrin behöver anpassas till

ärendantalet och till budget, vilket innebär en något mindre personalstyrka. Sysselsättningen för psykiskt funktionshindrade behöver utvecklas och moderniseras. Det finns en överkapacitet av olika slags sysselsättning i staden med fullgoda och ibland bättre alternativ än vår egen verksamhet Arbetscentrum, som dessutom åsamkar Socialpsykiatriska enheten ett rejält överskridande med bl a betydande lokalkostnader. Därför planeras nu en utveckling och modernisering av sysselsättningsverksamheten för målgruppen vilket bl a innebär en avveckling av Arbetscentrums lokal.

Omdisponeringar har gjorts från programområdet Barn och ungdom till Socialtjänst avseende Ungdomsmottagning och Konsumentvägledning. Medel för kulturinsatser finns budgeterade under Barn och Ungdom.

Verksamhetsområden

Barn och Ungdom

Barn och Ungdom ansvarar för förskoleverksamhet, verksamhet för barn och unga, fältverksamhet, alkohol-, narkotika- och tobaksprevention samt kultur. Östermalms förskoleverksamhet vänder sig till barn från ett till fem år. Förskolornas pedagogiska verksamhet styrs bl.a. av den nationella läroplanen och Stockholms stads förskoleprogram. Förskolornas uppgift är att bedriva pedagogisk verksamhet som främjar barnens utveckling och lärande samt gör det möjligt för vårdnadshavare att studera eller förvärvsarbeta. På förskolan varvas fri lek med planerade aktiviteter. Förskolan arbetar med språk, matematik, naturvetenskap, kultur, miljö och jämställdhet. Verksamheten dokumenteras och utvärderas så att förälder kan följa den. Alla föräldrar har regelbundna utvecklingssamtal om sitt barn med personalen. Barn och Ungdom svarar för förskoleverksamhet genom sex resultatenheter inkluderande sammanlagt 33 förskolor med totalt ca 128 "avdelningar" och ca 1 773 barn. Utöver detta administreras inom Barn och Ungdom kulturaktiviteter. Under året kommer ytterligare två förskolor starta i Norra Djurgårdsstaden, Villa Ekbacken och Rödeken. Under 2013 startade förskolan Sandön som i oktober 2013 hade 61 barn. Maxkapaciteten för Sandön är ca 72 barn.

Verksamhet för barn och unga

Fritidsverksamheten för barn och ungdomar omfattar öppna förskolor, parklekar, fritidsgårdar/ungdomscaféer, fältassistenter med ansvar för brotts- och drogprevention, samt sommarkollo. Verksamheten för barn och unga uppgift är att ge barn och ungdomar en trygg, rik, varierad och tillgänglig kultur och fritid. Fokus har under senare år lagts på förebyggande ungdomsinsatser med fältassistenter, träffpunkter för ungdomar, satsning på föräldravandring. Fokus läggs framför allt på att påverka ungdomars och föräldrars attityd till alkohol och droger.

Socialtjänst

Socialtjänsten riktar sig till personer med olika sociala behov enligt socialtjänstlagen (SoL) och till personer med funktionsnedsättning enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Socialtjänsten kan vidta åtgärder med tvång enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) om någons hälsa och utveckling riskerar att skadas allvarligt. Socialtjänsten fattar

även beslut om riksferdtjänst, om kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning och handlägger familjerättsliga frågor enligt bestämmelserna i Föräldrabalken. Socialtjänstavdelningen har fem enheter; Familjeenheten, Vuxenheten, Socialpsykiatriska enheten, Stöd- och serviceenheten och Försörjningsstödsenheten. Den senare är gemensam för Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm. Avdelningen innefattar även utförarverksamheter som gruppboende, stödboende, boendestöd och biståndsbedömd sysselsättning. Under året kommer ett nytt LSS-gruppboende på Sandhamnsgatan 8 att öppna. Förebyggande och uppsökande arbete bedrivs inom alla verksamheter, t ex Komet för föräldrar till barn med uppförandestörningar. Öppenvård för vuxna med beroendeproblematik drivs i samarbetet med landstinget. Arbetsmarknads- och rehabiliteringsteamet är en delverksamhet inom Försörjningsstödsenheten för arbetslivsinriktad rehabilitering till personer som står långt från den reguljära arbetsmarknaden. Enheterna samverkar på olika sätt med både interna och externa parter för att på bästa sätt möta behov hos den enskilde. Budget och skuldrådgivning är förlagt till Norrmalms sdf. De tre SDF har en gemensam ungdomsmottagning vid Odenplan som drivs i samarbete med landstinget, där Östermalms Familjeenhet har huvudansvaret för verksamheten. Därutöver samverkar SDF i frågor som rör våld i nära relationer. Familjeenheten handlägger även Norrmalms familjevårdsärenden. Med hänsyn till för höga kostnader under flera år för Socialtjänstavdelningen, framför för enheterna Stöd- och service och Socialpsykiatri men även för Försörjningsstödsenheten, planeras rejäla åtgärder för att hålla kostnaderna på den nivå som KF anvisat. Antalet boendestödjare bör anpassas till ärendehan- tal och budget. Sysselsättningen för psykiskt funktionshindrade behöver utvecklas och moderniseras. Det finns gott om fullgoda och ibland bättre alternativ i staden till vårt eget Arbetscentrum som dessutom dras med stora lokalkostnader. En utveckling av sysselsättningen planeras och därmed avveckling av Arbetscentrums nuvarande lokaler. Startpunkten, som är en öppen verksamhet för personer med psykisk ohälsa och som erbjuder friskvård och kulturaktiviteter, kommer att flytta till ny lokal inom SDF.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen ger bistånd, service, vård och omsorg till personer som är 65 år och ansvarar för hemtjänst, dagverksamhet demens och social, öppen verksamhet, anhörigstöd, korttidsboende, avlastning/växelvård, vård- och omsorgsboenden. Trygghetsjouren ansvarar för trygghetslarm sedan 2012. Insatserna regleras av socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Äldreomsorgen ansvarar även för riksferdtjänst och utredning av behov av ferdtjänst. I ansvarsområdet för åldersgruppen ingår olika former av stöd till närstående som anhörigkonsulent, avlösning i hemmet och hemvårdsbidrags-uppsökande verksamhet samt förebyggande insatser som inte kräver biståndsbeslut, exempelvis öppna träffpunkter, heminstruktör och vaktmästarservice. Äldreomsorgen på Östermalm innefattar en enhet för biståndsbedömning, en kommunal hemtjänstenhet, en dagverksamhet, Dianagårdens vård- och omsorgsboende samt för närvarande fyra vård- och omsorgsboenden som drivs på entreprenad. Därutöver finns tre seniorboenden.

Äldreomsorgen räknar med att behovet av platser inom vård- och omsorgsboendena kommer att uppgå till i genomsnitt 625 platser under 2014, en minskning som beror på att antalet äldre över 80 år minskar. Ett nytt ersättningssystem för utförarna av vård- och omsorgsboendena kommer att kraftigt öka kostnaderna för äldreomsorgen.

Hemtjänsten i egen regi har fortsatta ekonomiska svårigheter som främst beror på omställningsproblem på grund av att många nya kunder väljer andra utförare. I oktober 2013 var andelen hemtjänst i egen regi 31 %, således utförs 69 % av hemtjänsten av privata entreprenörer. Ersättningssystem med ersättning per utförd timme införs för hemtjänsten från och med 1 januari. Däremot kommer det elektroniska tidsregistreringssystemet för ändamålet att införas etappvis i staden. Östermalms SDF kommer in i det elektroniska tidsregistreringssystemet i juni månad 2014. Det innebär att fram tills dess måste utförarna göra manuella tidsrapporteringar.

Dagverksamheten omfattas av kundvalsmodellen. Den kommunala dagverksamheten planerar för 30 platser för demensdagverksamhet och ett mindre antal platser för social dagverksamhet. Samtliga platser skall vara biståndsbedömda. Dessutom driver SDF två träfflokaler. För besökare vid träfflokalerna behövs inte biståndsbedömning göras. De två träfflokalerna är Seniorträffen på Bo Bergmans gata med inriktning friskvård och hälsa samt sociala aktiviteter. Den andra träfflokalen är Rioträffen på Sandhamnsgatan som också erbjuder friskvård och sociala aktiviteter fast främst har en inriktning mot kultur.

Driften av Linnégården och Katrumpstullen har tagits över av nya entreprenörer från och med den 1 december 2013.

Stadsmiljö

Parkmiljöavdelningen Norra Innerstaden är gemensam för Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm inom Norrmalms SDF, som ansvarar för park- och stadsmiljöfrågor för de tre SDN, såsom skötsel, underhåll och investeringar i parker, parkvägar, grönområden, lekplatser och plaskdammar i Stockholms norra innerstad. Förvaltning och utveckling av dessa sker i enlighet med SDN:s parkplan. Gällande parkdriftentreprenad syftar till att få parkerna mer välskötta och attraktiva för invånare och besökare. Lekplatser rustas i enlighet med SDN:s underhållsplan. SDN är remissinstans i stadsmiljöfrågor och parkmiljöavdelningen följer stadsbyggnadskontorets, exploateringskontorets och trafikkontorets arbete med förändringar i stadsmiljön. I samverkan med berörda förvaltningar utvecklas dialogen med medborgare och företrädare för olika organisationer och grupper när det gäller utveckling av parker, naturområden och övrig stadsmiljöverksamhet. Parkmiljöavdelningen är en länk mellan invånare och företagare gentemot stadens fackförvaltningar och politiker i samhällsplaneringsfrågor.

SDN och SDF medverkar i utvecklingen av bostadsområdet i Norra Djurgårdsstaden. Bland annat budgeteras även för 2014 för en tjänst för om 0,7 mnkr, med särskilt uppdrag att bevaka livsstilsfrågor i det nya bostadsområdet.

Samverkan med andra organisationer

SDF samverkar med en rad myndigheter och organisationer. En mycket viktig samarbetspartner är skolorna i området, både kommunalt och enskilt drivna, i synnerhet när det gäller förebyggande arbete bland för barn och unga. Till detta arbete knyts även närpolisen, barnpsykiatri och skolhälsovården. Flera frivilligorganisationer driver verksamhet på direkt uppdrag av SDN. Dessutom är exempelvis Frälsningsarméns och Svenska kyrkans arbete flera fall komplement till verksamheter inom SDF.

Utöver försörjningsstöd och parkmiljö samverkar SDF med en eller flera andra SDF när det

gäller ungdomsmottagning, case managers inom psykiatri, projekt för kvinnofrid och ett barncentrum, budget- och skuldrådgivning, familjevård och kontaktpersoner, boutredning, personliga ombud för personer med psykisk funktionsnedsättning, konsumentvägledning mm.

Ett fungerande samarbete med landstinget är viktigt såväl vad gäller äldreomsorg som omsorg om personer med psykisk funktionsnedsättning.

IT, Kommunikation och inflytande

IT- kostnaderna beräknas till drygt 20 mnkr, varav över hälften betalas till SLK. IT har blivit en av SDF:s större kostnader, motsvarande kostnaden för 40-50 heltidsanställningar. Det är därför viktigt att IT-användningen verkligen medför effektivisering i alla delar. Drift och support av datorer och arbetsplatssystem sker genom på Volvo IT AB, driften av nätet ligger hos stadens eget bolag S:t Erik Kom. SDF har ett ansvar för strategisk planering, säkerhetsfrågor och internt stöd i mjukvarufrågor.

SDF:s information och olika typer av data ska vara så öppen som möjligt och tillgängligt för medborgarna. Vid behov ska SDF kunna erbjuda tillgänglighetsanpassad information, t ex för personer med en funktionsnedsättning.

För att göra välgrundade val utifrån individens förutsättningar och behov krävs kunskap om olika valmöjligheter. En mycket viktig kanal för den informationen är funktionen Jämför Service på stadens webbplats. Därför arbetar SDF aktivt för att säkerställa att informationen där är korrekt, tydlig och uppdaterad.

När förslag till förnyelse och upprustning ska genomföras eller nya funktioner tillskapas ska planeringen i möjligaste mån ske i samverkan med medborgarna. Webbenkäter används t ex som planeringsunderlag inför en upprustning av en park för att ge svar på bland annat hur parken används och vilka önskemål om förändring som finns samt för erfarenhetsåterföring inför kommande projekt. I detta syfte görs också parkvandringar. Brukarundersökningar för preciserade verksamheter kan göras över hela staden på ett betydligt enklare sätt genom webben.

Medborgare har möjlighet att lämna medborgarförslag till SDN. Dialog med och information till områdets invånare tar sig fortlöpande nya former t ex genom modern informationsteknik, alltfler s.k. e-tjänster och sociala medier. SDF använder idag sociala medier som Facebook och Twitter som kompletterande kanaler till www.stockholm.se för att göra informationen mer lättillgänglig och ge fler möjligheter till interaktion. Här kan också information lättare anpassas och nå fram till särskilda målgrupper såsom ungdomar. SDF kommer att fortsätta följa utvecklingen av sociala medier för att kunna använda dessa på ett sätt som passar målgruppen.

SDF har hittills haft särskilda informationsinsatser i Norra Djurgårdsstaden via webben, via kontinuerliga möten med alla nyinflyttade och via särskilda seminarier kring olika teman. Syfte är dels att stödja arbetet kring att skapa en stadsdel som är miljömässigt och socialt hållbar, dels att knyta ihop det nya området med det befintliga lokalsamhället i Hjorthagen. Ambitionen är att på detta sätt inbjuda till medskapande av en positiv kultur i det nya området.

SDF har rutiner för att ta emot och svara på klagomål och synpunkter, exempelvis gällande handläggning och bemötande. En stadsgemensam e-tjänst för hantering av synpunkter infördes 2011, ”Tyck till om stadens service” som nås via stadens hemsida och där

medborgarna kan lämna klagomål, beröm eller idéer.

Minoritetsspråken

Sverigefinnarna är en nationell minoritetsgrupp och finska språket ett nationellt minoritetsspråk enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk, 2010. Stockholms stad har ett särskilt ansvar att skydda och främja det finska språket och att främja Sverigefinnarnas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur. Finskspråkiga medarbetare arbetar i stadsdelen vilket ger föräldrar möjlighet att söka förskoleplats där barnen får ta del av verksamhet på finska del av dagen. Östermalms SDF har i egen regi Sverigefinska öppna förskolan. Det finska språket och kulturen lyfts fram. Alla finsktalande som önskar information från SDF får det via anställda på Östermalms SDF.

Utbildningsförvaltningen har under 2013 igångsatt en stadsövergripande kartläggning av förskolebarn med annat modersmål än svenska och av flerspråkiga medarbetare. Syftet är bl.a. att ta fram ett underlag för planering och organisation av förskoleenheter med flerspråkighet. Underlaget kan vidare användas för att göra det möjligt att uppmärksamma de s k fem minoritetsspråken finska, meänkieli, samiska, romani chib och jiddisch. Innerstadens SDF (Kluster 1) planerar fortbildning i yrkesfinska via medel från Länsstyrelsen.

Inom äldreomsorgen finns en projektgrupp med representanter från innerstaden, som tillsammans med sverigefinnarnas samrådsgrupp arbetat fram ett förslag till program.

Prioriteringar

Den breda satsningen förebyggande arbete bland ungdomar har fortsatt hög prioritet; FUSSION (Frisk Ung Smart Snygg Intelligent Och Nykter), fältassistenter, kvälls- och sommarverksamhet för unga i Humlan, föräldravandrare, drog- och tobaksprevention mm ger effekt.

Barn som lever i familjer där det förekommer missbruk och/eller där någon förälder har psykisk funktionsnedsättning ska uppmärksammas. Barn ska inte behöva växa upp i konfliktfyllda och otrygga miljöer. Stöd och behandling ska ges till föräldrar med problem så att de får möjlighet att vara goda föräldrar och ge sina barn en bra uppväxt. SDF föreslår att barnperspektivets betydelse i insatser och utredningar understryks i ett särskilt nämndmål.

För att människor ska komma i arbete och få egen försörjning är samarbetet med Arbetsmarknadsnämnden och Jobbtorg Stockholm centralt. Särskilt vikt ska läggas vid att personer med funktionsnedsättning och unga arbetslösa får jobb. Ungdomar ska i möjligaste mån få sommarjobb, och det bör i hög grad ske genom samarbete med det lokala näringslivet. SDF:s arbete ska också medverka till att företagsetableringar underlättas och stöd ska i möjligaste mån ges till småföretagare och anställda som vill starta företag. Arbetsplatsernas generella tillgänglighet såväl fysiskt som psykiskt bör öka så att de fungerar för arbetstagare med olika typer av funktionsnedsättning.

Vårt område ska upplevas som tryggt och snyggt. Planering och åtgärder i stadsmiljön ska genomsyras av tillgänglighet och miljömedvetande. Från stadens program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning ska relevanta aktiviteter tillämpas. Parkerna ska vara attraktiva, med genomtänkt belysning och plats för aktiviteter och spontanidrott. SDN och SDF ska också medverka till goda kommunikationer i området, såsom t ex grön kollektivtrafik i form av utbyggd spårväg till Djurgården och Norra Djurgårdsstaden.

Brukarinflytandet ska stärkas och valfrihet och mångfald ska råda i alla verksamheter.

Vård- och omsorgsboende erbjuds äldre med stora omsorgsbehov. Trygghets- och seniorboende erbjuds utan krav på biståndsbeslut. Äldre par ska kunna leva ihop vilket säkerställs genom parboendegarantin. Det är viktigt att det finns utbildade och engagerade medarbetare och ett gott ledarskap. Öppna verksamheter erbjuds och alla över 75 år ska kunna få fixartjänster. Fortsatt stöd ska ges till sociala aktiviteter, demensvården och kvaliteten på maten ska förbättras. Hälso- och sjukvården på vård- och omsorgsboenden ska vara säker och av god kvalitet. Malnutrition, fallolyckor, trycksår förebyggs för äldre, och läkemedelsgenomgångar genomförs regelmässigt. Arbetet med att bl.a. informera den sverigefinska minoriteten om deras rättigheter fortgår under 2014.

KF:s inriktningsmål:

1. Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Östermalms SDN-område har en kraftigt ökande befolkning och flera tillkommande nya bostadsområden. SDN arbetar för att området ska vara attraktivt för såväl den enskilda människan som företag och organisationer, och har ett samarbete med det lokala näringslivet. SDF:s verksamheter ska fortsätta att drivas med god kvalitet och skapa nytta för medborgare och brukare. Verksamheterna ska tänka långsiktigt och bidra till en hållbar livsmiljö så att området är attraktivt även för kommande generationer. Utbyggnad förutsätter samarbete med det lokala näringslivet för utbyte av information och dialog kring utvecklingsmöjligheter. Det brottsförebyggande arbetet engagerar nämnd, föreningar, skola, polis, SL och andra aktörer. Satsningar görs på förebyggande arbete bland ungdomar, föräldravandrare och antilangningskampanjer vid större helger. Trygghetsvandringar genomförs. SDF bidrar till upplevelsen av Stockholm som en välskött och trygg stad genom att en kvalitet på stadens park- och grönytor upprätthålls, flera parker rustas också upp under året.

Stadsdelsnämnden fortsätter sitt arbete med målsättning att göra området tryggt, tillgängligt och attraktivt för boende, företagare och besökare genom:

- samverkan i trygghet och säkerhetsfrågor genom det lokala brottsförebyggande rådet tillsammans med polis, företagare, SL och föreningar, med arbetsgrupper, trygghetsvandringar, fältassistenter, föräldravandrare, aktioner mot otrygga miljöer ovan och under jord, belysningsfrågor mm
- kontroll av öl- och tobaksförsäljning, smuggeltobak och langning av sprit till ungdomar
- tillgänglighetsvandringar där man med rullstolar, rullatorer, förbundna ögon osv testar tillgängligheten i olika inne- och utemiljöer
- stöd till företagande bl a genom medverkan i lokala företagarföreningar och stöd till personal som vill driva verksamhet i egen regi för att öka antalet företag
- utåtriktad information, på hemsida till boende och besökare, ökad dialog samt bredd och djup på nyheter bl a genom att verka på social medier såsom Facebook och Twitter

- arbete med att skapa långsiktigt hållbara, tillgängliga och trygga parker, utveckling av parkernas innehåll och kvalitet
- samverkan i stadsmiljöfrågor och aktiv medverkan i utveckling av miljö- och livsstilsfrågor i nybyggnadsområden. SDN påtalar regelbundet behovet av förbättringar den fysiska miljön i sina remissvar och i olika trafik-, plan- och byggnadsfrågor
- stöd till bidragsberoende personer att komma till egen försörjning
- alla verksamheter ska på olika sätt bidra till en hållbar livsmiljö

Stadens program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Stadens program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning är för alla stadens nämnder och bolagsstyrelser och ska så långt det är möjligt göras tillämpligt för att bidra till ökad tillgänglighet. Se i huvudsak under nämndmål "Stadsdelsförvaltningens omsorgsverksamheter ska ha hög kvalitet, vara tillgängliga och präglas av trygghet, värdighet och valfrihet", men även aktiviteter kopplade till "Stadsdelsförvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare".

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Företag väljer att etablera sig i Stockholm framför andra städer i norra Europa

Det lokala näringslivet är en viktig aktör. SDN arbetar för att skapa ett företagsvänligt klimat genom att delta i och stödja lokala företagarföreningar och agera länk mellan lokala företag, staden och olika myndigheter. Stadsdelsdirektören är adjungerad till styrelsen för den mest aktiva företagarföreningen, Företagsgruppen Norra Djurgårdsstaden. Företag och anställda ges möjlighet att delta i upphandlingar när den offentliga verksamheten konkurrensutsätts. Konkurrensutsättning av verksamheter som inte är myndighetsutövning och strategisk ledningsfunktion fortsätter i möjligaste mån.

I SDN:s aktivitetsplan för upphandling och konkurrens, som bifogas VP, redovisar SDF alla verksamheter som kommer att konkurrensutsättas under de närmaste åren, och planerad tidpunkt för upphandling. Utgångspunkten är att utifrån KF:s konkurrenspolicy upphandla verksamhet som inte är myndighetsutövande, av strategisk karaktär eller redan omfattas av ett kundvalssystem. Den anger tidpunkter för när och vilka verksamheter som ska konkurrensutsättas. SDF deltar i stadsövergripande upphandlingar samt genomför egna upphandlingar och s k förnyade konkurrensutsättningar inom gällande ramavtal.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	37 %	37 %	År

Nämndmål:

Nämnd och förvaltning har en kontinuerlig dialog med företag i stadsdelsområdet och stödjer olika driftsformer för nämndens verksamheter

Beskrivning

I stadsutvecklingsområdet finns goda förutsättningar för mindre serviceföretag att etablera sig. Lyhördhet för företagens önskemål kan innebära att frågor förs fram till stadsdelsnämnden, och att nämnden i sin tur samverkar med företagarföreningar i stadsdelen.

Förväntat resultat

Invånarnas behov tillgodoses genom olika driftsformer och fler företagsetableringar sker i området. Mindre företag ger möjlighet för sommarjobb åt ungdomar.

VP kommentar

Stadsdelsdirektören är adjungerad till styrelsen för den mest aktiva företagarföreningen, Företagsgruppen Norra Djurgårdsstaden. En representant för Fältöverstens butiksgalleria knyts till lokala brottsförebyggande rådet. Anställda som vill driva verksamhet i eget företag får stöd i förvaltningen för detta arbete, bl a genom en kontaktperson för personalövertagande.

Fr o m den 1 december 2013 läggs driften av Katrumpstullens resp Linnégårdens vård- och omsorgsboenden på nya entreprenörer.

Avtalet med entreprenaden AB Amygdalus som idag driver Gärdets gruppboendestäder och Karlaplans dagliga verksamhet löper ut sista september 2014. En ny upphandlingsprocess pågår.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Invånare i Stockholm är självförsörjande

Att ha arbete, annan sysselsättning och en egen försörjning ger möjlighet att delta i en social gemenskap och minskar risken för att hamna i utanförskap. Det naturliga nätverk som gemenskapen på en arbetsplats eller en utbildning skapar, blir en skyddsfaktor som kan uppväga de risker som finns för personer att av olika anledningar har för att hamna utanför samhället.

Likaså är det viktigt för barn att växa upp i familjer där föräldrar har arbete och egen försörjning. Nästan alla, även funktionsnedsatta, har någon arbetsförmåga. Det är viktigt, både för den enskilde och för samhället, att denna arbetsförmåga tas tillvara.

SDN:ernas arbetsmarknadsåtgärder ersattes fr o m 2007 av de s k Jobbtorgen, som organiseras under Arbetsmarknadsnämnden. SDN anser att ALLA som har försörjningsstöd med arbetslöshet som huvudsakligt försörjningshinder ska få hjälp av Jobbtorgen, inte endast de som jobbtorgen bedömer har minst 50 % arbetsförmåga. Det är omöjligt att på förhand göra en sådan procentbedömning, då den i särklass viktigaste faktorn är den personliga motivationen. SDF ser ett fortsatt behov av att komplettera med särskilda insatser och fokuserar på den grupp som inte omfattas av Jobbtorg Stockholms målgrupper.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha	30 st	1600 st	Tertial
Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	0,5 %	4,0 %	Tertial
Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,4 %	2,0 %	Tertial
Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,3 %	1,2 %	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska samverka med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden i syfte att främja samordning, utveckling och en effektiv uppföljning av stadens arbetsmarknadsåtgärder	2014-01-01	2014-12-31
Stadsdelsnämnderna ska intensifiera arbetet med att identifiera felaktiga utbetalningar samt mäta effekten av arbetet.	2014-01-01	2014-12-31

Nämndmål:

Individen klarar sin egen försörjning.

Beskrivning

De personer som söker försörjningsstöd erbjuds stöd för att möjligheten att bli självförsörjande. Fokus är att bedömningen så långt som möjligt ska vila på evidensbaserade instrument vid både nybesök och vid långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. Under 2014 implementerar enheten, i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen ett stadsgemensamt bedömningsinstrument, för personer som söker ekonomiskt bistånd. Detta för att på ett stadsgemensamt sätt bedöma vilka insatser som leder till självförsörjning. Den enskilde individen är delaktig och beskriver själv sina problem och hjälpbehov i möjligaste mån. Alla som erhåller försörjningsstöd p.g.a. arbetslöshet och som är arbetsföra hänvisas till Jobbtorg snarast.

För personer med beroende- och eller socialmedicinsk problematik och som står långt från den reguljära arbetsmarknaden ska samarbetet och samordningen av insatser med andra berörda parter fortsätta som hittills. Samverkanspaterna är i huvudsak Försäkringskassan, AF-rehab, Jobbtorg Resurs och andra enheter inom berörda förvaltningar.

Arbetslösa ungdomar är en prioriterad grupp. Två socialsekreterare arbetar aktivt med att stötta och motivera ungdomarna.

Förväntat resultat

Antal hushåll i behov av försörjningsstöd minskar i förhållande till 2013 års resultat.

VP kommentar

Socialtjänstens arbete syftar till att den enskilde ska kunna leva ett självständigt liv. Andelen

bidragstagare i befolkningen är lågt, och kostnaderna för ekonomiskt bistånd har minskat något till följd av ett minskat antal hushåll jämfört med förra året. Om minskningen av antalet bidragshushåll fortsätter såsom hittills kommer det innebära att årets underskott blir lägre än fjolårets.

Arbetslösheten är fortfarande låg i stadsdelsområdet, ca 2 %, och ca 0,5 % av invånarna uppbär försörjningsstöd. Men de som har drabbats av arbetslöshet och som av olika skäl söker ekonomiskt bistånd har i många fall betydande svårigheter att ta sig tillbaka till egen försörjning.

De flesta som idag ansöker om försörjningsstöd är personer som står långt från arbetsmarknaden. Många av dem är personer med socialmedicinska arbetshinder. Dessa blir kvar som bidragstagare över lång tid och socialtjänstens egna insatser är inte tillräckliga för att påverka att antalet inte minskar i önskvärd utsträckning.

En stor del av de ärenden som aktualiseras idag uppvisar samma komplexa problematik som tidigare i form av fysisk- eller psykisk ohälsa, kognitiva funktionsnedsättningar, socialmedicinsk problematik eller tidigare missbruksproblematik. Som en följd av sin problematik lever de ofta socialt isolerade, har svårigheter att upprätta viktiga kontakter och saknar vardagsstruktur.

Förändringen bland bidragstagare 18-25 år har under det senaste året minskat något. Ca hälften av bidragstagarna 18-25 år har en problematik som gör att de inte kan betraktas som vanliga arbetssökande utan behöver särskilt stöd för att komma igång.

Övervägande del av ärendena är ensamstående hushåll utan barn som inte har rätt till andra ersättningar som t.ex. bostadsbidrag eller barnbidrag. De har dessutom högre hyror än genomsnittet i staden vilket också påverkar medelbidraget. Det gäller även andrahands- och inneboendehyror.

Intensivstöd/boende

Intensivstöd/boende är en insats som syftar till att undvika och förkorta dyra boendeplaceringar. Brukare med behov av extra stöd får hjälp att hitta mer långsiktiga lösningar på sin bostadsproblematik. Situationen på bostadsmarknaden har blivit svårare som en konsekvens av rådande bostadsbrist. Personer som har blivit bostadslösa har större svårigheter än andra att få hyra en lägenhet, även i andra hand eller inneboende. Insatsen går ut på att motivera dessa personer att söka alla tänkbara möjligheter att få ett bostadskontrakt, även utanför staden. Den processen tar tid och möter många gånger starkt motstånd från den bostadslöse, då enheten parallellt, i många fall måste samarbeta kring den enskildes psykiska ohälsa.

Intensivstöd/boende är en insats som bedrivs på halvtid.

FUT - Felaktiga utbetalningar

Målet med FUT-arbete är att utreda misstänkta felaktiga utbetalningar och förebygga felaktigheter i handläggning av ekonomiskt bistånd. En handläggare arbetar halvtid med att utveckla rutiner för att stävja och utreda felaktiga utbetalningar. Handläggaren arbetar med att stödja klienter som är bostadslösa eller riskerar att bli bostadslösa på den andra hälften.

Feriearbete

Enheten erbjuder feriearbete för ungdomar inom kommunal förvaltning och där så är möjligt

även inom det lokala näringslivet. Att erbjuda feriearbete är ett tillfälle att marknadsföra sig som arbetsgivare samtidigt som det ger unga människor en inblick i arbetslivet. De tilldelade medlen från Kommunfullmäktige räcker till 30 platser. Förvaltningen planerar att erbjuda det dubbla, dvs 60 platser totalt för sommar- och vinterferier, inkl satsningen "Vackra Stockholm"

Insatsen feriearbete handläggs av en visstidsanställning utöver den ordinarie personalstyrkan.

OSA- offentligt skyddad anställning

OSA är en arbetsmarknadsåtgärd där Arbetsförmedlingen (AF) tillsammans med SDF:arna erbjuder personer med nedsatt arbetsförmåga en tidsbegränsad anställning. Personerna som kan bli aktuella har i de flesta fall ett långvarigt beroende av försörjningsstöd som i hög grad inverkar på möjligheten att etablera sig på den ordinarie arbetsmarknaden.

Syftet med OSA är att ge dessa personer en möjlighet till en visstidsanställning med det långsiktiga målet att gå vidare till annan anställningsform på den ordinarie arbetsmarknaden.

För närvarande har Östermalm ett preliminärt avtal med AF om 12 OSA-platser. I samband med förlängning av pågående avtal kommer stadsbidragets nivå att minskas, vilket kommer att påverka antalet OSA platser 2014. Dagens avtal är baserat på en bidragsnivå som uppgår till 80 %.

OSA handläggs av en arbetskonsulent.

Arbetslivsinriktad rehabilitering i egen regi

Arbetslivsinriktad rehabilitering i egen regi - är en insats för personer som står långt från arbetsmarknaden på grund av långtidssjukskrivningar som SDF har startat som ett komplement till Jobbtorgen. De har deltagit i flera olika åtgärder utan resultat eller har ett missbruk och/eller odefinierad problematik. Insatsen syftar till att genom samverkan och arbetslivsinriktad rehabilitering föra deltagarna närmare arbetsmarknaden och egen eller annan försörjning.

Under 2014 finns 48 års platser fördelat på Kungsholmens, Norrmalms och Östermalms SDF. Med uppdraget arbetar fyra arbetskonsulenter.

Aktiveringsplatser - Avtal finns med projektet X-plore avseende fem årsplatser i syfte att få en utredning av personens arbetsförmåga eller behov av andra insatser.

Medicinskt expertstöd - Socialsekreterarna har tillgång till medicinskt expertstöd (förtroendeläkare) för bedömning av läkarintyg för sjukskrivning. Arbetet har varit framgångsrikt och kommer att fortsätta under 2014.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel personer med socialmedicinska rehabiliteringsskäl som går till egen eller annan försörjning efter insatser i förvaltningens verksamhet.	25 %		Tertial

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholms livsmiljö är hållbar

SDF bidrar till en hållbar livsmiljö genom att minska miljöpåverkan från sina egna verksamheter, satsa på ekologiska livsmedel och genom att ha en väldigt *låg tjänstebilskvot*, endast 2 bilar på 1000 anställda, ställa miljökrav vid inköp och upphandling, minska elförbrukning och användningen av kontors- och engångsmaterial, källsortera avfall samt verka för god ventilation och inomhusmiljö. SDF har miljöombud i verksamheterna som får särskild utbildning. En av de viktigaste insatserna är ett konsekvent miljötänkande i förskolepedagogiken så att barnen som ska ta över så småningom har ett bättre miljömedvetande än vi vuxna.

NDS är ett av två nya bostadsområden i Stockholm som av KF utsetts för att byggas med särskild miljöprofil. Det nya bostadsområdet ska vara en spjutspets med avseende på klimatpåverkan, livsstilsfrågor, grönytor, energieffektivitet och kommunikation.

I VP 2014 ingår, i likhet med föregående år, indikatorer och aktiviteter med koppling till stadens centrala och nämndens lokala miljöprogram för perioden 2012-2015.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel dubbdäck	0 %	tas fram av nämnden/styrelsen	År
Andel ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter	25 %	20 %	Tertial
Andel elbilar	0 %	9 %	År
Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	Tertial
Andel miljöbränslen i stadens etanol- och biogasfordon	0 %	tas fram av nämnd/styrelse	Halvår
Andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	100 %	tas fram av nämnd/styrelse	År
Elanvändning per kvadratmeter	64 kwh/kvm	33 kWh	År
Mängden matavfall som stadens verksamheter sorterar ut för biologisk behandling	45 %	fastställs 2014	År

Nämndmål:

En hållbar livsmiljö värnas och utvecklas på Östermalm

Beskrivning

Förvaltningen bidrar till en hållbar livsmiljö genom att minska miljöpåverkan från sina egna verksamheter och verka för att stadsmiljön utvecklas på ett hållbart sätt. Stadens miljöprogram ger vägledning.

Förväntat resultat

Minskad negativ miljöpåverkan, ökad klimatanpassning och fler grönskande utomhusmiljöer.

VP kommentar**Miljöhandlingsplan**

Miljöarbetet i SDN:s verksamheter genomförs med utgångspunkt i de mål och indikatorer som fastställts av KF. Målen i det kommunövergripande Miljöprogrammet för 2012 – 2015 är styrande för staden som helhet. Samtliga nämnder och styrelser ska kartlägga sin miljöpåverkan, vidta åtgärder och beskriva åtgärder för att minska densamma i en miljöhandlingsplan. SDN beslöt i anslutning till verksamhetsplan 2013 om Miljöhandlingsplan för 2013-2015 vilken ligger till grund för miljöarbetet inom SDF.

Barn och Ungdom

Barn och Ungdoms verksamheter arbetar strukturerat, dokumenterat och målmedvetet med miljöfrågor. Miljöarbetet integreras i det ordinarie arbetet och syftar till att höja kvaliteten i avdelningens verksamheter.

SDF arbetar i ett barnperspektiv för att alla förskolor ska ha en egen rimligt stor gård. Ansvaret blir då tydligt mellan olika verksamheter samt att barnen får en tryggare utemiljö.

Parkmiljöavdelningen

SDN är remissinstans och verkar för att öka medborgardialogen i stadsmiljöfrågor. SDF verkar för ökad områdesplanering vilket underlättar SDF:s planering och ger ökad möjlighet till medborgardialog.

NDS är ett av Stockholms stads miljö- och hållbarhetsprofilerade stadsutvecklingsområden. SDF har en särskild tjänst som arbetar med frågor kring att bo och leva mer hållbart i NDS och samverkar med andra förvaltningar för att samordna arbetet. SDF organiserar bland annat introduktionsprogram, boendedialog och andra aktiviteter för de nyinflyttade i NDS.

Stadens parker bidrar till en hållbar livsmiljö i staden. SDF kommer under året utreda hur vi kan utveckla vårt arbete med att stärka parkernas ekosystemtjänster för att bidra till en bättre miljö.

Stora delar av Nationalstadsparken ligger inom Östermalms stadsdelsområde och SDF har ett särskilt ansvar att samverka med olika förvaltningar så att den värnas och utvecklas på ett hållbart sätt.

Socialtjänst

Inom socialtjänstens samtliga verksamheter finns en medvetenhet om det nödvändiga i att miljöanpassa verksamheten. Varje enhet har en miljöplan och ett miljöombud.

Miljöbesparande insatser görs, bl a källsortering och åtgärder för att minska pappers- och elåtgången. Vid upphandlingar finns alltid miljöarbetet med i förfrågningsunderlaget.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
Andel anställda som går eller cyklar till arbetet	15 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Delta i Norra Djurgårdsstadens fokusgrupper avseende klimatanpassning och grönskande utomhusmiljöer samt hållbara livsstilar.	2011-01-01	2014-12-31
Enheterna ska gå igenom miljöplanen och rapportera avvikelser i tertialrapporter och verksamhetsberättelse	2013-01-01	2014-12-31
Erbjuda miljöutbildning till förvaltningens miljöombud och övriga intresserade	2011-01-01	2014-12-31
Fortsätta med den tillfälliga urbana odlingen i Norra Djurgårdsstaden på ny plats	2014-01-01	2014-12-31
Identifiera lämpliga platser för ett systematiskt arbete med ekosystemtjänster	2014-01-01	2014-12-31
Stadsdelsförvaltningen anordnar introduktionsprogram, boendedialog och andra aktiviteter för de nyinflyttade i Norra Djurgårdsstaden	2013-01-01	2014-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Det byggs många bostäder i Stockholm

SDF deltar aktivt i nya planprojekt och nämnden är remissinstans i stadsmiljöfrågor. Ambitionen är att det för Stadsbyggnadskontoret och Exploateringskontoret i nya bostadsområden ska bli lika naturligt att tänka på förskoleplatser, parklekar, äldreboende och specialbostäder för funktionshindrade som att tänka på parkeringsplatser. SDF försöker utifrån en helhetssyn se till att även andra huvudmäns intressen bevakas, t ex landstinget och utbildningsnämnden.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	6	tas fram av nämnden	År
Antal påbörjade bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	24	tas fram av nämnden	År

Nämndmål:

Nämnden medverkar till ett ökat bostadsbyggande.

Beskrivning

Bostadsbyggandet i stadsdelsområdet sker i hög takt, med beaktande av miljö, hälso- och livsstilsfrågor. Förvaltningen ger nämnden information om aktuella planprojekt i ett tidigt skede och upprätthåller dialog med andra ansvariga förvaltningar. Förvaltningen bevakar att behovet av förskolor och boenden med särskild service blir tillgodosett.

Förväntat resultat

Nämnd och förvaltning bidrar till att planeringsprocessen för nya bostadsområden i Östermalm är genomtänkt och effektiv, och att fler personer med funktionsnedsättning kan få en lämplig bostad i stadsdelsområdet.

VP kommentar

Stockholm är en av Europas snabbast växande städer. Detta innebär att trycket på nya bostäder och utveckling av staden är stort inte minst på inom Östermalms stadsdelsområde.

Det är angeläget att SDB:s behov beaktas i ett tidigt skede i planeringen av förändringar i stadsmiljön. SDF deltar därför aktivt i stadsbyggnadskontorets, exploateringskontorets och trafikkontorets arbete med utveckling av bl a NDS, Albano och Valhallavägen m fl nya bostadsområden. SDN påverkar planeringen genom att bl a besvara program- och planremisser.

I den tätbebyggda staden är närhet och tillgång till parker och grönområden en viktig resurs och kvalité för stockholmarna. SDF bevakar att tillgången till park- och grönområden tillgodoses enligt riktlinjerna i KF:s program *Den gröna promenadsstaden* och att grönkompensation planeras in vid exploatering av gröna ytor. SDF bidrar i projekteringsprocessen med kunskap och erfarenheter så att målet om bl a driftekoniskt effektiva, långsiktigt hållbara och attraktiva parker uppnås.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Framkomligheten i regionen är hög

SDN verkar för god framkomlighet i Östermalms stadsdelsområde. Om människor ska avstå från att använda privatbil är det väldigt viktigt att i alla sammanhang bevaka att det planeras för gående, cyklande, bussar, spårvagnar, t-bana och lokaltåg.

Nämndmål:

Nämnden medverkar till en ökad kollektivtrafik**Beskrivning**

Bostadsbyggandet i stadsdelsområdet sker i hög takt, med beaktande av miljö, hälso- och livsstilsfrågor. Framkomlighet med kollektivtrafik är avgörande för nya bostadsområdets funktion och väsentligt för en minskad miljöpåverkan. Förvaltningen bevakar utvecklingen av kollektivtrafiken när så ges möjlighet i remisser m.m.

Förväntat resultat

Nämnd och förvaltning bidrar genom synpunkter och svar på remisser till att kollektivtrafiken i Östermalm är effektiv och tillgänglig för stadsdelens invånare.

VP kommentar

Landstinget ansvarar för kollektivtrafiken i länet. SDN är angelägen om att det finns en god kollektivtrafik i stadsdelsområdet och att den byggs ut i takt med bostadsbyggande och befolkningsökning. SDM bevakar dessa frågor när det ges möjlighet i olika remisser och i samverkan.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Stockholmarna är nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm

SDF bidrar till att stärka det lokala kulturutbudet genom att medborgare och organisationer i området får möjlighet att del av kulturaktiviteter. SDF informerar om vilka resurser som finns t ex bibliotek, och har avtal med stadsbiblioteket för biblioteksservice. Inom omsorgen kan musik berättande, läsning, drama, dans och bild öka välbefinnandet och öka livskvaliteten. SDF arbetar för att parkerna ska erbjuda ett varierat innehåll för invånare och besökare, bland annat möjligheter för spontan idrott t ex multiarena i Humlan, konstgräsplaner för spontanfotboll och utegym.

Nämndmål:

Invånare på Östermalm upplever en varierad och tillgänglig kultur och fritid

Beskrivning

Boende med heldygnsomsorg, deltagare i dagliga verksamheter och besökare i öppna träfflokaler samt barn i kommunal förskoleverksamhet ska få tillgång till stadens kulturutbud genom förvaltningens försorg.

Förväntat resultat

Äldre, ungdomar och barn i stadsdelen kommer att uppleva ett tillgängligt och innehållsrikt kulturutbud. Alla som förvaltningens verksamheter riktar sig till är nöjda med sina kulturupplevelser.

VP kommentar

Barn och Ungdom

Ett utvecklings och förbättringsarbete behöver fortsätta inom förskoleverksamheten. Förskolan ger alla barn tillgång till kulturupplevelser vilket sedan möjliggör barnens eget kulturskapande. Barnens förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former uppmuntras, utvecklas och integreras i alla ämnesområden. Kulturella variationer synliggörs med ett interkulturellt förhållningssätt.

- Bild, sång, musik, dans, drama, rytmik och rörelse bidrar till de estetiska läroprocesserna där barnen utvecklar sin kreativitet, sitt lärande och sin förmåga till kommunikation. Ett temainriktat arbetssätt tillämpas som leder till ytterligare fördjupning och barnens lärande blir mångsidigt och sammanhängande.
- Den pedagogiska miljön liksom varierat och tillgängligt material väcker barnens nyfikenhet, inspirerar och utmanar barnen till lek, utforskande och skapande.
- Dokumentation av arbetet med skapande verksamhet och andra uttrycksformer är underlag för diskussioner och blir till viss del en pedagogisk dokumentation enligt nivå 4 i Stockholms stads kvalitetsindikator.
- Kulturombuden bidrar till enheternas kulturkompetens genom att hålla sig à jour med Kulans aktiviteter och med vad som händer i Stockholms kulturutbud riktat till

förskolebarnen. Förskolans samverkan med kulturlivet säkrar barns rätt till kulturell delaktighet.

- Förskolans medarbetare väcker genom sitt förhållningssätt barnens kreativa lust.

Planerad ungdomsverksamhet i Humlanhuset

Humlanhuset kommer göras om till ett ungdomshus. Den övergripande inriktningen ska vara fritidsverksamhet för ungdomar samt kontorslokaler till SDF:s fältassistenter. Öppen fritidsverksamhet med enklare servering kompletterar de spontanidrottsarenor i form av skatepark, rink och konstgräsplan som finns där. För ungdomarna blir det en central mötesplats på kvällar, helger och lov. I samverkan med det lokala föreningslivet och andra aktörer kommer det erbjudas en mångfald av olika verksamheter som exempelvis utställningar m.m. Verksamheten ska bygga på en gemensam värdegrund, samsyn på ungdomar och ett gemensamt förhållningssätt och gemensamma åtaganden. Verksamheten ska ingå som en del av stadsdelens utbud av fritidsaktiviteter med möjlighet till kombinationstjänster för fritidsledarna. SDF kommer 2014 ha fyra fältassistenter och med lokal för dem i huset kommer de mer centralt i staden vilket är en fördel i det uppsökande arbetet både dagtid och kvällstid. Med personal i huset både kvällstid och helger skapas en ökad trygghet i parken både för ungdomar och för andra som besöker parken.

Socialtjänst

I stöd- och gruppboenden deltar de boende tillsammans med personal/stödperson i planeringen av egna och gemensamma aktiviteter, både inom och utanför boendet. Alla boende informeras om stadens och omgivningens utbud av aktiviteter och möjlighet ges för boende att kunna delta.

Äldreomsorgen

Inom äldreomsorgen ges brukare och närstående information muntligen och skriftligen om de kultur- och friskvårdsaktiviteter som finns tillgängliga i stadsdelsområdet. Hemsidan är en informationskanal och en lokal broschyr finns framtagen. Information om aktiviteter för äldre ska finnas tillgängligt via Äldre Direkt. På de öppna träfflokalerna anordnas aktiviteter såsom seniorgympa, Qigong, föreläsningar och bingo. Det finns ett utomhusgym för äldre i Tessinparken. En av äldreomsorgens två öppna träffpunkter har en kulturinriktning i samarbete med stadsbiblioteket där verksamhet inom litteratur, konst och musik prioriteras. Det kommer under hela året att anordnas dagsutflykter för områdets pensionärer utifrån önskade resmål som besökare på SDF:s träfflokaler uttryckt.

SDF har avtal med stadsbiblioteket så att böcker finns att tillgå på samtliga vård- och omsorgsboenden. Vård- och omsorgsboendena svarar för att de boende får möjlighet att ha en aktiv och meningsfull tillvaro med fysisk, psykisk, social och kulturell stimulans. Det finns aktivitetssansvariga och kulturombud på vård- och omsorgsboendena och träffpunkterna för att anordna kulturaktiviteter, bl.a. från programkatalogen "Kultur i vården".

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Stockholm upplevs som en trygg, säker och ren stad

Stadsdelsområdet ska upplevas som rent, välskött och tillgängligt samt tryggt och säkert att bo och vistas i. Det uppnås bland annat genom fortsatt arbete för att offentliga miljöer såsom

parker och lekplatser ska vara trygga och säkra att vistas i, genom prioriterade investeringar, löpande underhåll och daglig drift såsom exempelvis renhållning och snöröjning.

Trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013-2016

SDN och SDF arbetar i enlighet med Trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013-2016. I enlighet med detta program utarbetar SDF en sammanfogad lokal säkerhetsplan vilken föreläggs SDN under första halvåret 2014. SDN:s säkerhetsplan kommer att inkludera det brottsförebyggande arbetet i samverkan med polisen, skolorna, SL, föräldravandrarna, lokala företag, räddningstjänsten, hamnen m fl lokala aktörer.

SDN har beslutat om en plan för kris - och katastrofberedskap. Tillhörande checklista för det praktiska arbetet revideras vid behov. Anställda i verksamheter i SDF ska ha kunskap om hur staden bedriver det förebyggande säkerhetsarbetet, samt om vilka insatser som ska göras om en störning/allvarlig eller extraordinär händelse skulle inträffa. I händelse av en krissituation ska SDF upprätthålla prioriterade åtaganden. Det interna säkerhetsförebyggande arbetet fortgår i enlighet med gällande regler och rutiner i SDF:s alla verksamheter

Utvecklingsarbetet gällande våld i nära relationer kommer att fortsätta prioriteras under 2014. För att understryka detta föreslås ett särskilt nämndmål "Personer som utsätts för våld i nära relationer får stöd", se under KF:s mål för verksamhetsområdet *Stockholmarna upplever att de får god service och omsorg*.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	73 %	73 %	År
Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden	72 %	62 %	År
Andel genomförda åtgärder inom ramen för RSA	100 %	100 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna implementera stadens program för kvinnofrid och riktlinjer för personal inom socialtjänsten som möter våld i nära relationer i stadens verksamheter.	2014-01-01	2014-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med ett könsneutralt förhållningssätt i arbetet med våld i nära relationer.	2014-01-01	2014-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med ett könsneutralt förhållningssätt i arbetet med våld i nära relationer.	2014-01-01	2014-12-31
Stadsdelsnämnderna ska i enlighet med kommunstyrelsens beslut implementera riktlinjer för idéburen stadsförbättring	2014-01-01	2014-12-31

Nämndmål:

1. Våld, alkohol- och drogbruk motverkas och invånare på Östermalm upplever sin närmiljö som trygg

Beskrivning

Stadsdelsområdet ska upplevas tryggt av boende, brukare, personal och andra som vistas i området. Det lokala brottsförebyggande rådet verkar för ett tryggt område. Stadens riktlinjer

för brottsförebyggande arbete och Stockholms Tobaks-, Alkohol- och Narkotikapolitiska program är vägledande. Resultat i trygghetsmätning och Stockholmsenkäten följs upp. Allmänhetens kunskap om nedskräpade och otrygga platser är viktig att ta till vara på när stadsdelens skötselinsatser av parker och parkstråk planeras.

Förväntat resultat

En fortsatt minskning av ungas alkohol- och drogkonsumtion, och att boende på Östermalm känner sig trygga.

VP kommentar

SDF arbetar för att stadsdelsområdet ska vara tryggt och attraktivt för boende, företagare och besökare, bl a genom samarbete med både enskilda företagare och företagarföreningar, genom lokala brottsförebyggande rådet, genom städning och underhåll i parker, genom aktivt stöd till föräldravandrarna, genom fältassistenternas insatser samt genom att på ett aktivt sätt delta i planering av nya bostäder och annan byggnation.

Socialtjänsten och Fältenheten: Samarbetet mellan Fält- och preventionsenheten, Familjeenheten och Ungdomsmottagningen kan utvecklas när det gäller unga med problem. Utifrån det uppsökande arbetet skapar och upprätthåller Fältenheten kontakter med ungdomar, föräldrar, närpolis, föräldravandrare m fl och kan hänvisa till bl a Familjeenheten och Ungdomsmottagningen.

FUSSION (Frisk Ung Smart Snygg Intelligent Och Nykter) är ett samarbete mellan SDF:s Barn och Ungdomsavdelning, Socialtjänstavdelning och Utbildningsförvaltningen som fortsätter under 2014. Målet är att påverka ungdomars och föräldrars attityd till alkohol, tobak och droger, i skolår 5 - 9. Ökat fokus ligger på att arbeta mot lärargrupperna som möter eleverna samt att fokusera mera på cannabis, eftersom tillgången på detta har ökat i Stockholm.

Uppsökande fältverksamhet: Det uppsökande fältarbetet sker under både vardag och helgkvällar med fokus på fredag och lördag. Arbetet bygger på att genom regelbundna besök i våra högstadieskolor informera om fältassistenternas verksamhet. Detta sker också regelbundet på föräldramöten. Fältassistenterna har också en central roll i det s k Program support, vars mål är att minska läktarvåldet, vilket innebär närvaro vid samtliga s k högriskmatcher på de stora idrottsarenorna. Fält- och preventionsenheten ansvarar för samordningen av alkohol-, drog- och brottspreventionen i stadsdelsområdet och i arbetet ingår även att uppmärksamma klotter och annan skadegörelse.

Folköls- och tobakstillsyn: Det finns ett konstaterat samband mellan tobaksbruk och haschrökning, varför det är av största vikt att tobak inte säljs till minderåriga. Tillsynen av öl- och tobaksförsäljningen genomförs regelbundet av fält- och preventionsenheten, även på kvällar och helger. I området finns ca 100 försäljningsställen och de ska inspekteras minst en gång om året. De försäljningsställen som får anmärkning får ett återbesök för en ytterligare kontroll. SDN är remissinstans till Socialnämnden avseende restaurangers alkoholserveringstillstånd. SDN:s yttranden skall belysa sociala olägenheter som finns eller kan befaras uppstå om ett serveringstillstånd beviljas.

Nätverk och samverkan: GASKEFF är ett mångårigt lokalt nätverk för samverkan där skola, kyrka, ungdomsställen, socialförvaltning, brandförsvaret samt fältverksamhet deltar.

Brottsförebyggande rådet: Enligt KF:s mål ska Stockholms stad upplevas som en ren, vacker och trygg stad. För att uppnå detta mål har SDF skapat ett lokalt brottsförebyggande råd för det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i stadsdelsområdet. Rådet leds av stadsdelsdirektören och består av representanter från SDF:s olika verksamhetsområden, närpolisen, hamnen, brandförsvaret, SL, fastighetsägare, lokala företag, föräldravandrare, skolor m fl. För att förebygga otrygghet kan rådet tillsätta tillfälliga arbetsgrupper som även består av andra aktörer. Styrdokument som ligger till grund för arbetet utgörs av stadens trygghets och säkerhetsprogram med tillhörande riktlinjer för det brottsförebyggande arbetet. För att säkerställa att det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet inriktas åt rätt håll inhämtas information från trygghetsmätningen ”Trygg i Stockholm”, den årliga medborgarundersökningen samt från polisens brottsstatistik. Rådet sammanträder vid fyra tillfällen per år samt genomför två trygghetsvandringar kvällstid för att titta närmare på områden som kan upplevas otrygga.

Föräldravandrarna: Efter Riccardo-mordet 2007 gjorde SDN och SDF en kraftig satsning på föräldravandring, såg till att det organiserades i en förening och beviljade ekonomiska medel för informations- och värvningskampanjer i skolorna. För närvarande är nästan 500 föräldrar med i nätverket, en ökning med över 700 % sedan hösten 2007. Sannolikt är det landets största föräldravandrarorganisation. Föreningen Föräldravandring på Östermalm fortsätter att utveckla samarbete och kontakten med skolor och med bl a SDF, polis, församlingar och andra berörda organisationer. Föreningen vill säkerställa en verksamhet som bygger nätverk för föräldrar och andra vuxna, att på ett enkelt och synligt sätt vara ett stöd för ungdomar och föräldrar som bor och vistas i stadsdelsområdet.

Äldreomsorg: Biståndshandläggare informerar muntligt och skriftligt brukare och närstående om olika sätt att öka tryggheten och säkerheten i vardagen i frågor såsom ökad brandsäkerhet, brottsminskande åtgärder och förbyggande av fallskador. På Östermalms dagverksamhet arbetas systematiskt med att utomhusmiljön ska vara trygg och säker för gästerna. På dagverksamheten och på vård- och omsorgsboenden följer förvaltningen särskilt upp det systematiska brandskyddet. Inom Hemtjänst Östermalm läggs stor vikt vid att uppmärksamma och motverka äldres oro och utsatthet, bland annat genom att informera om vilken personal som kommer och att all personal ska bär ID-kort. Samarbete sker med närpolisen i dessa frågor. Sekretess och säkerhetsrutiner följs vid nyckelhantering. Broschyrer med brottsförebyggande information delas ut samt att systematiskt arbete för riskbedömning bedrivs tex används en checklista för fallprevention.

Internt säkerhetsförebyggande arbete

SDF:s omsorgsverksamheter ska tryggas genom ett aktivt säkerhetsförebyggande arbete och god beredskap vid krissituationer. De säkerhetsförebyggande rutinerna ska hållas aktuella och kontinuerligt gås igenom på verksamheternas arbetsplatsträffar (APT). Enheterna ska ha ett fungerande systematiskt brandskyddsarbete (SBA) i enlighet med nämndens policy och göra riskbedömning av arbetsmiljö och i de enskildas hem för att förebygga bränder. Utbildning för personalen i första hjälpen (HLR) och brandskydd genomförs. Hot- och våldsplaner finns för respektive verksamhet. I förskolorna genomförs årligen också speciella barnskyddsronder utifrån en gemensam checklista. Regelbundna diskussioner på arbetsplatserna och relevanta utbildningar för personal är viktiga delar i det löpande arbetet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
Antal genomförda besök i preventivt syfte av stadsdelens försäljningsställen som säljer öl och tobak.	100 %		År

Nämndmål:

2. Parker och grönområden är välskötta, attraktiva och trygga för invånare och besökare

Beskrivning

I enlighet med Vision 2030 ska parkerna utvecklas till en gemensam resurs för allt fler invånare. Där ska finnas plats för lek, spontant spel eller avkoppling i en vacker, grönskande, tillgänglig, trygg och välskött park.

Förväntat resultat

Det finns plats för både aktiviteter och avkoppling i trygga, tillgängliga, välskötta parker och Norrmalmsborna är delaktiga i parkutvecklingen. De gröna sambanden mellan parkerna inbjuder till promenader och cykelturer.

VP kommentar

Parkerna i stadsdelsområdet ska vara en gemensam resurs för invånare och besökare. Det ska finnas plats för lek, spontant spel och avkoppling i en vacker, grönskande, tillgänglig, trygg och välskött park.

Parkerna i innerstaden har många besökare och är viktiga vardagsmiljöer. Därför arbetar SDF kontinuerligt med att utveckla fler funktioner i parkerna samt att möta allmänhetens behov och önskemål. Ett steg i detta är att stärka medborgardialogen och sträva efter att fånga upp olika målgruppers synpunkter. Samtidigt måste hänsyn tas till parkernas kulturhistoriska och ekologiska värden. En utmaning är att skapa långsiktigt attraktiva, trygga, tillgängliga och hållbara parker i enlighet med översiktsplanens vision om Stockholm som en promenadstad med förtätad stadsbebyggelse.

I KF:s program *Den gröna promenadstaden*, som är ett tematiskt tillägg till översiktsplanen, presenteras en strategi för utveckling av Stockholms parker och natur. Under året kommer *Stockholms parkprogram*, ett praktiskt verktyg i arbetet med parker och natur att remitteras och beslutas. SDF kommer under året göra några förberedande utredningar inför kommande arbete med ny parkplan för Östermalms stadsdelsområde. Bland annat kommer lekplatser och idrottsmöjligheter i parkerna kartläggas och analyseras.

Avtalet med nuvarande parkdriftsentreprenör går ut till 2014-10-01. Under året kommer fokus ligga på att få en bra start med den entreprenör som vinner upphandlingen.

För drift av plaskdammar gäller en särskild entreprenad. Säsongen för öppethållande ska kunna utökas och anpassas till en varm för- eller sensommar, så att lekvärdet höjs.

För att minska nedskräpningen och öka det gemensamma ansvaret för det offentliga rummet kommer arbetet mot nedskräpning att fortsätta, bl a genom att genomföra skräpmätningar. Resultatet av mätningarna, med kartläggning av hur nedskräpningen förändras över tid, ger

underlag för att kunna välja och genomföra rätt åtgärder så att nedskräpningen minskar.

"Idéburen stadsförbättring" innebär bl.a. ökad användning av det offentliga rummet genom att förbisedda delar av vår gemensamma stadsmiljö öppnas upp för stadens invånare och besökare. SDF kommer under året att arbeta med detta inom ramen för projektet "Idéernas Stockholm". SDF kommer även göra insatser för att ytterligare förbättra våra parker med hjälp av feriearbetande ungdomar inom ramen för projektet "Vackra Stockholm". Dessa satsningar ger möjlighet att öka delaktigheten och ger förutsättningar för att kunna genomföra fler medborgarförslag som avser förnyelse och utveckling av stadsdelsområdets parker.

Under året kommer bland annat en upprustning av Eriksbergsparken att slutföras. SDN söker även extra investeringsmedel för tillgänglighetshöjande insatser i verksamhetsplanen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Använda återvunnen sand vid halkbekämpning	2013-01-01	2014-12-31
Arbeta med belysningsplanering för parker tillsammans med trafikkontoret	2013-01-01	2014-12-31
Arbetet mot nedskräpning fortsätter	2012-01-01	2014-12-31
Engagera feriearbetande ungdomar genom projektet "Vackra Stockholm"	2014-01-01	2014-12-31
Tillgänglighetshöjande åtgärder i parker och grönområden genomförs	2014-01-01	2014-12-31
Upprusta Natur- och kulturstigen i Hjorthagen efter genomförd medborgardialog	2014-01-01	2014-12-31

KF:s inriktningsmål:

2. Kvalitet och valfrihet utvecklas och förbättras

Systematisk kvalitetsutveckling och valfrihet ska säkerställa stöd och hjälp till de personer som behöver detta.

SDN bidrar till måluppfyllelsen genom att fokusera på medborgarnas behov och de effekter och resultat som utförda tjänster och insatser innebär för individen.

SDF arbetar för att hög kvalitet och valfrihet ska präglade verksamheterna. Kvaliteten ska kännetecknas av tydliga strukturer och processer samt redovisade resultat. Brukarna ska garanteras ett värdigt bemötande, rättssäker myndighetsutövning och att verksamheten bygger på kunskapsbaserade metoder. Tydlighet, tillgänglighet och professionalitet ska präglade SDF:s arbete.

Valfrihet erbjuds brukarna inom ramen för de nu väl utvecklade valfrihetssystem som finns inom såväl äldreomsorg som omsorg om personer med funktionsnedsättning och inom socialpsykiatri. Även föräldrars möjlighet att välja kommunalt eller enskilt driven förskola bidrar till valfriheten. Valfrihet är viktigt för kvalitetsutvecklingen så att man kan välja bort verksamheter man inte tycker är bra. En betydande förbättring inom staden är den nätbaserade funktionen Jämför Service där stadens utbud av utförar-verksamheter presenteras så att den enskilde kan bilda sig en första uppfattning om en verksamhets innehåll och utformning.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Stockholmarna upplever att de erbjuds valfrihet och mångfald

Alla människors rätt att välja ska respekteras. SDF informerar samtliga målgrupper om vilka olika möjligheter som finns för att välja insats och utförare; föräldrar som ansöker om förskola, personer som ansöker om äldreomsorg, insatser för personer med funktionsnedsättning eller vård för beroendeproblematik.

Kundvalsmodellen för hemtjänst innebär att den enskilde som har biståndsbeslut om hemtjänst själv väljer utförare av tjänsten. I den kundvalskatalog som den enskilde har att välja från ingår de privata utförare som staden tecknat avtal med och SDF:s hemtjänst i egen regi. Valfrihet gäller också för biståndsbedömd dagverksamhet inom äldreomsorgen.

Kundval gäller också för den som fått biståndsbeslut om vård- och omsorgsboende. Det är möjligt att ställa sig i kö till ett speciellt boende förutsatt att staden har avtal med boendet. Äldre och deras anhöriga ges information om vilka valmöjligheter som finns genom skriftlig och muntlig information och via hemsidan. Biståndshandläggarna och anhängkonsulenterna är nyckelpersoner med många kontakter. Kundvalskatalogen för hemtjänst uppdateras kontinuerligt under året och finns tillgänglig på hemsidan och i skrift. För att öka valfrihet och kvalitet utvecklas redovisning och uppföljning av att utförarna håller ställda kvalitetskrav. Serviceförvaltningens Kontaktcenter (Äldre Direkt), hemsida och e-tjänster bidrar med information för de val som den enskilde kan göra.

Valfrihet råder också med avseende på för boende, daglig verksamhet samt korttidsboende för personer med funktionsnedsättning. Naturligtvis gäller valfrihet även inom förskolan.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom barnomsorg	77 %	77 %	År
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom omsorg om personer med funktionsnedsättning	68 %	69 %	År
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, hemtjänst	90 %	90 %	År
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, vård- och omsorgsboende	84 %	84 %	År

Nämndmål:

Invånare på Östermalm erbjuds valfrihet och mångfald

Beskrivning

Förvaltningen verkar för att olika typer av verksamheter och driftsformer inom respektive ansvarsområden blir kända.

Förväntat resultat

Informationen om valfrihet har nått ut och brukarna har gjort aktiva val. Att fler brukare upplever att de har valfrihet och vet var informationen finns för att kunna göra sina val.

VP kommentar

Socialtjänst

Valfrihet har införts inom verksamhet för funktionsnedsatta inkl socialpsykiatri. När det gäller verksamhetsområdet funktionsnedsättning avser det särskilda boenden, daglig verksamhet och korttidshem och avlösar- och ledsagarservice som har valt att ansluta sig till Lagen om valfrihet (LOV). Gällande socialpsykiatri avser det gruppboende, stödboende, boendestöd och sysselsättning. I kontakten med den enskilde informeras alltid om vilka valmöjligheter som finns och om var information om de olika valmöjligheterna finns att nå.

Den enskilde ges en god och objektiv information om de utförare som finns inom stadens valfrihetssystem och var mer information finns att ta del av. I beställningen till utföraren framgår syfte och mål med insatsen klart och tydligt och den enskildes önskemål framgår i genomförandeplanen. Återkoppling sker till handläggaren när den enskilde valt utförare. Beställning av insats skickas då till vald utförare som sedan returnerar tillbaka med en genomförandeplan inom 14 dagar. Där ska det framgå att insatsen startat och att den enskilde varit delaktig i planen samt planerad uppföljning.

Barn och Ungdom

Information finns på förskolornas hemsidor och vårdnadshavarna får information och hjälp vid telefonkontakt. SDF:s förskolor, som har drygt hälften av stadsdelsområdets förskolebarn, är ett attraktivt val för vårdnadshavarna. Förskoleenheterna arbetar systematiskt för att informationen på Jämför service ska vara korrekt, tydlig och uppdateras kontinuerligt. Vid kontakt med SDF får vårdnadshavare stöd gällande prioritering av de valda förskolorna, information om taxa och avgiftsnivåer samt information om öppna förskolor.

Kontakten mellan SDF:s handläggare och Utbildningsförvaltningens handläggare förbättras gällande frågor om övergång till skolan. Gällande vårdnadshavare med barn inskrivna i förskola i annan kommun förbättras kontakten med handläggaren på respektive kommun.

Äldreomsorg

Kundval inom äldreomsorgen innebär att den som har biståndsbeslut om hemtjänst, vård- och omsorgsboende och dagverksamhet har rätt att välja utförare av tjänsten.

Biståndshandläggarna ger opartiskt råd och stöd för att hjälpa den enskilde att välja en utförare som tillgodoser dennes behov. Information kan vid behov ges på annat språk. Stockholms stad ingår i förvaltningsområdet för minoritetsspråket finska. För att underlätta valfrihet finns information och vägledning, exempelvis via Kontaktcenter/Äldre Direkt, Jämför service på stadens hemsida och en skriftlig kundvalskatalog. Äldre Direkt kommer under 2014 få ett ökat ansvar för att lotsa äldre som vill välja eller byta utförare och ett nytt digitalt hjälpmedel tas fram som ökar möjligheten att på ett enkelt sätt söka utförare utifrån olika kriterier. Vidare ska informationen om vård- och omsorgsboenden i staden förbättras.

Det finns för den enskilde möjlighet att välja bland ett 90-tal hemtjänstutförare som staden tecknat avtal med samt SDF:s hemtjänst i egen regi, Hemtjänst Östermalm. Andelen som i oktober 2013 valde Hemtjänst Östermalm var 31 % vilket är en minskning jämfört med oktober 2012 då andelen var 33 %. SDF:s hemtjänst i egen regi har i många år haft ekonomiska problem och under 2014 kommer som en nödvändig åtgärd upptagningsområdet

att minskas. Vid val av vård- och omsorgsboenden kan den enskilde välja bland de ca 150 utförare som staden har avtal med samt verksamheter i egen regi. Inom förvaltningen drivs Dianagården i egen regi. Det går att ställa sig i kö till önskade boenden men tendensen är att flertalet flyttar inom SDN-området. Äldrenämnden ansvarar sedan år 2013 för köhanteringen av vård- och omsorgsboenden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbeta systematiskt för att informationen på Jämför service ska vara korrekt, tydlig och uppdaterad	2013-01-01	2014-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden

Brukarundersökningar och vår egen kvalitetsuppföljning visar att resultat- och kvaliténivån är lite ojämn över stadsdelsområdet. Idealet är att alla förskolor har verksamhet av sådan kvalitet att barnen når läroplanens mål.

Stadens pedagogiska uppdrag i budget tillsammans med det nyreviderade förskoleprogrammet och indikatorn för utveckling och lärande ger förutsättningar för ett systematiskt kvalitetsarbete. KF:s pedagogiska, demokratiska och samverkansuppdragen integreras i planeringen av 2014 års förskoleverksamhet.

Förskoleenheternas ledningar vidtar åtgärder för att genom systematiskt kvalitetsarbete ytterligare öka kvalitén i enheternas verksamhet. Det innebär:

- Säkerställa en god och likvärdig verksamhet för barn och vårdnadshavare
- Samordna och effektivisera verksamheten utifrån givna ramar
- Ett aktivt systematiskt kvalitetsarbete
- Driva strategiska frågor och prova nya metoder
- Tydlig beskrivning av mål och resultat

I enheternas verksamhetsplaner för 2014 beskrivs tydliga och uppföljningsbara åtaganden samt konkreta kriterier för förväntat resultat. Aktiviteter formuleras som arbetslagen genomför, dokumenterar och följer upp. Förskoleenheternas åtaganden och åtgärder för utveckling (aktiviteter) utgår vidare från de utvecklingsområden förskoleenheterna har identifierat i kvalitetsredovisning och verksamhetsberättelse från 2013 samt resultaten i 2013 års brukarundersökning.

Det innebär att förskoleenheternas åtaganden ska ha en koppling till kommunfullmäktiges och SDN:s prioriterade målområden nedan. Åtagandena kompletteras med konkreta och uppföljningsbara aktiviteter på arbetslagsnivå:

- Förskolläraarnas roll
- Barn med behov av särskilt stöd
- Matematik
- Språk
- IKT

- Kultur
- Den pedagogiska miljön inne och ute
- Fysisk rörelse
- Jämställdhet
- Samverkan med föräldrar
- Förskola och skola

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %	tas fram av nämnden	År
Andel förskollärare av antal anställda	41 %	41 %	År
Andel nöjda föräldrar	85 %	85 %	År
Antal barn per grupp	16	16	År
Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	År
Personalens bedömning av "förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"	3,7	3,7	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska i samverkan ta fram konkreta strategier för att säkerställa att andelen legitimerade förskollärare ökar	2014-01-01	2014-12-31
Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska säkerställa att handlingsplaner är framtagna för övergången förskola - skola i enlighet med stadens riktlinjer	2014-01-01	2014-12-31
Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2011-01-01	2014-12-31
Stadsdelsnämnderna ska i nära samarbete med utbildningsnämnden och kulturnämnden inom projektet Stockholm högläser verka för att litteratur och läsning ska bli en mer naturlig del i barnens utbildning	2014-01-01	2014-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med matematik, naturvetenskap och teknik i förskolan	2014-01-01	2014-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med språkutveckling i förskolan	2014-01-01	2014-12-31

Nämndmål:

Förskolorna ger varje barn vad de behöver för att inhämta och utveckla kunskaper och värden.

Beskrivning

Lärande och omsorg bildar en helhet. Kunskap anses finnas i olika former där även kreativitet ingår och barn kan lära på olika sätt där även grupplärande bör förekomma. Barnen ses som

kompetenta och aktiva i sitt lärande och skapar delvis ny kunskap. Barns tankar och erfarenheter ligger till grund för verksamhetens innehåll.

Förväntat resultat

Det förväntade resultatet stämmer med stadens pedagogiska uppdrag i förskoleprogrammet samt nivå 4 i stadens indikator.

VP kommentar

Ett utvecklings och förbättringsarbete behöver fortsätta inom förskoleverksamheten.

- Varje barns utveckling och lärande dokumenteras och följs upp
- Varje barn uppmuntras till fysisk rörelse

Barns språkutveckling

Barnlitteratur i förskolorna är en källa till språkstimulans, samtal och reflektion. Högläsning är ett inslag och utgår från olika språkgenrer. Litteratur och läsning är en naturlig del i barnens utbildning och är tillsammans med barnens eget berättande, en naturlig del i förskolornas verksamhet.

- Barnböcker på olika språk bidrar till kunskap och insikt och till symboler och intresse för skriftspråk och läsande.
- Faktaböcker har en given plats på förskolan i sökandet efter kunskap och i användandet av multimedia.
- Att möta flera språk bidrar till ökad språklig medvetenhet hos alla barn. Multimedia används som en tillgång för att stimulera språkutvecklingen hos flerspråkiga barn.
- Dokumentation av barnens förändrade språkanvändning är underlag för diskussioner och blir till viss del en pedagogisk dokumentation, enligt nivå 4 i stadens indikator. Dokumentationen används som underlag i språksamtal med föräldrar och bidrar till en tydlighet och förståelse för barnets behov.
- Förskolorna uppmuntrar flerspråkiga familjer att prata sitt modersmål. Flerspråkiga barn möts av ett interkulturellt förhållningssätt. Flerspråkiga medarbetare anställda i enheterna används vid behov på sina språkkunskaper och kulturella kompetens.

Barn i behov av stöd

Alla barn ges möjligheter att utifrån sina förutsättningar och behov delta i den ordinarie verksamheten. Ett inkluderande förhållningssätt ligger till grund för förskolornas planering av verksamheten, med fokus på att stärka det enskilda barnets egen lust att lära och utvecklas.

- Arbetet kring barn i behov av särskilt stöd utgår från att så långt möjligt och i första hand med egna resurser göra förändringar i verksamheten som stöd till barnet.
- Förskolorna har en dokumenterad rutin att följa upp varje barns utveckling och lärande. Vid behov av mera stöd och hjälp för något barn sätts insatser in så tidigt som möjligt.
- Vid behov av verksamhetsstöd upprättas en handlingsplan för att stödja det enskilda barnets utveckling tillsammans med föräldrarna. Handlingsplanen utvärderas

regelbundet och revideras varje termin.

- BIBASS-nätverket (Barn I Behov Av Särskilt Stöd), med representanter för varje enhet träffas regelbundet för att diskutera aktuella frågor och forskning.
- Inför skolstarten gäller Stockholms stads riktlinjer.
- Barn och Ungdom planerar fortbildningsinsatser kring de svåra samtalen, bemötande av föräldrar samt barns anknytning till vuxna.

Naturpedagog och Villa Ekbackens verksamhet

Enligt miljöprogrammet för NDS:s förskolor ska förskolorna utveckla en hållbarhetsprofil i förskoleverksamheten. Ledningen för Hjorthagen-Karlaplans förskolor planerar en mötesplats i nya förskolan Villa Ekbacken i form av en metodverkstad där barn och medarbetare tillsammans utvecklar sina kunskaper inom fokusområdena livet, luften, vattnet, marken, ljudet, naturen och miljön. Det planeras ske under ledning av kunnig naturpedagog med bred erfarenhet av naturvetenskap, miljökunskap, biologi etc. Barngrupper och medarbetare kan där hämta inspiration och kunskap, inom metodverkstadens områden, att bygga vidare på i sin egen verksamhet.

- Visionen är en metodverkstad med inriktning på utepedagogik, natur, hållbar livsmiljö och livsstil.
- Barngrupper från hela stadsdelsområdet ska kunna komma till metodverkstaden där de träffar en naturpedagog som inspirerar, initierar och lär ut utomhuspedagogik, natur och miljöfrågor med barn- och medarbetargrupper.
- Verksamheten är förlagt utomhus och med möjlighet att även fortsätta undersökningar inne.
- Naturpedagogen ska även kunna erbjuda fortbildning av alla SDF:s förskollärare och barnskötare inom gällande inriktning och önskemål.
- Ett kontaktnät med andra organisationer, föreningar, naturvetare etc ska kunna byggas upp.

Nämndmål:

Förskolorna samverkar med föräldrar och med skolans förskoleklass.

Beskrivning

Förskolornas arbete med barnen sker i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen. Föräldrarna har möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten i förskolan. Det innebär att:

- Föräldrar har kännedom om vad förskolan gör för att stödja barnens utveckling
- Föräldrar har kännedom om förskolans dokumentation och uppföljning
- Resultatet av förskoleundersökningen är vägledande i förskolornas arbete med dokumentation och dialog
- Föräldrar får information om ram öppetiderna samt rätten till annan barnomsorg om förskolan har stängt
- En god samverkan finns mellan förskola och skola

Förväntat resultat

Det förväntade resultatet stämmer med stadens samverkans uppdrag i förskoleprogrammet samt nivå 4 i stadens indikator.

VP kommentar

Ett utvecklings och förbättringsarbete behöver fortsätta inom förskoleverksamheten.

- Föräldrar ges information om förskolans mål och arbetssätt
- Föräldrar får veta vad förskolan gör för att stödja barnens utveckling

ABC – Alla Barn i Centrum

ABC är föräldraträffar med syfte att ge föräldrar verktyg för att stärka relationen med barnet. Föräldrarna samlas i grupp om ca 15 under fyra tillfällen samt en återträff. I stadsdelsområdet bildas grupper för föräldrar till barn i förskoleålder och skolbarn. ABC kommer fr o m 2014 att ligga i den ordinarie verksamheten. Målet för 2014 är att ha minst två föräldragrupper/termin samt att SDF utbildar nya handledare, så att fler föräldrar får möjlighet att delta i föräldraträffarna.

Nämndmål:

Förskolornas arbetsformer och förhållningssätt medverkar till att varje barn i förskolan utvecklar demokratisk kompetens.

Beskrivning

I enlighet med stadens förskoleprogram:

Barn har utifrån sin förmåga inflytande över och är delaktiga i utformningen av förskolans miljö och verksamhet. Förskolornas arbetsformer och förhållningssätt medverkar till att varje barn i förskolan utvecklar demokratisk kompetens. Förskolorna genomsyras av öppenhet, ett demokratiskt och interkulturellt förhållningssätt, såväl i arbetsformer, som i omsorg, fostran och lärande. Barn möts med respekt, känner sig trygga och har inflytande över sin vardag.

Förväntat resultat

Verksamheten ger goda förutsättningar för att vidga barnens lärande och förståelse för demokrati.

Förskolorna arbetar aktivt och förebyggande med likabehandling, mot diskriminering och kränkande behandling. Arbetet dokumenteras i en plan och utgår från förskolans värdegrund, barnkonventionen, de mänskliga rättigheterna och alla barns lika värde.

VP kommentar

Ett fördjupningsarbete behövs för att stimulera barnens förståelse för demokrati.

- Pojkar och flickor ges lika möjligheter att utvecklas
- Förskolan arbetar medvetet med att utveckla barnens sociala förmåga.
- Varje barn stöds i att ta egna initiativ och eget ansvar

Arbetslagen ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att förstå och att handla efter

demokratiska principer genom att få delta i olika former av samarbete och beslutsfattande.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholmarna upplever att de får god service och omsorg

SDN:s verksamheter ska genomsyras av tilltro till människors egen förmåga. Alla människor är lika värda och ska bemötas på ett likvärdigt sätt. Den enskilde ska i möjligaste mån vara delaktig i både utredning och utförande av insats. Äldreomsorgen ska präglas av kvalitet genom inflytande, individualisering och trygghet. Människor med funktionsnedsättning ska, om möjligt, ha samma möjligheter som andra att leva ett självständigt liv. Nya modeller i arbetet med hemlösa provas i staden - t ex bostad direkt. Vräkningar ska förebyggas och förhindras. Stöd skall ges till utsatta barn och deras familjer. Barn till missbrukare har hög prioritet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	80 %	84 %	Tertial
Andel enskilda som ökat sin funktionsförmåga inom socialpsykiatri	75 %	tas fram av nämnden	År
Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes (IoF)	80 %	80 %	År
Andel ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	100 %	tas fram av nämnden	År
Andel vuxna som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (IoF)	70 %	77 %	Tertial
Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden	20 %	20 %	År
Andel genomförda utredningar enligt DUR inom stöd och service för personer med funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	tas fram av nämnden	År
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	84%	År
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	65 %	74%	År
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inne och utemiljö är tillgänglig och användbar. (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	60 %	tas fram av nämnden	År
Andelen barn och ungdomar med funktionsnedsättning som deltar i fritidsverksamhet. (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	tas fram av nämnderna	År
Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerande bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	78 %	tas fram av nämnden	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
Andelen personer med funktionsnedsättning som övergår till lönearbete efter deltagande i dagliga verksamheter enligt LSS eller dagverksamheter enligt SoL (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0,1 %	tas fram av nämnden	År
Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	79 %	91 %	År
Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	81 %	91 %	År
Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	87 %	91 %	År
Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	71 %	90%	År
Andelen nöjda omsorgstagare - biståndsbedömd dagverksamhet (äldreomsorg)	95 %	95 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	85 %	85 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare - vård- och omsorgsboende (äldreomsorg)	85 %	85 %	År
Maten smakar bra - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	77 %	77 %	År
Måltiden är en trevlig stund på dagen - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	76 %	76 %	År
Omsorgstagarnas upplevelse av hur de kan påverka hur hjälpen utförs - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	76 %	76 %	År
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	86 %	86 %	År
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	90 %	90 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda en sammanhållen organisation för öppenvårdsinsatser för barn och unga	2014-01-01	2014-12-31
Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna implementera reviderade riktlinjer för familjehemsvård.	2014-01-01	2014-12-31
Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna implementera stadens hemlöshetsstrategi.	2014-01-01	2014-12-31
Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utveckla formerna för uppföljning av placerade barn och unga i syfte att säkerställa att uppföljning sker på likartat sätt i staden.	2014-01-01	2014-12-31
Stadsdelsnämnderna ska genomföra uppsökande verksamhet av unga i utanförskap med inspiration av det arbete som sker i Skarpnäcks stadsdelsnämnd.	2014-01-01	2014-12-31
Stadsdelsnämnderna ska i samråd med bostadsbolagen och fastighetsnämnden inventera möjligheten att bygga om/omvandla befintliga byggnader till gruppboendestäder eller serviceboendestäder	2014-01-01	2014-12-31
Stadsdelsnämnderna ska redovisa hur arbetet med att tillgodose	2014-01-01	2014-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
behovet av bostäder med särskilt stöd och service fortskrider. Arbetet ska redovisas till kommunstyrelsens genomförandegrupp		
Stadsdelsnämnderna, exploaterings- samt stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med varandra i tidigt skede planera för omsorgslägenheter i stadsutvecklingsområden	2014-01-01	2014-12-31
Bistå äldrenämnden i att ta fram en utevistelsegaranti för äldre i vård- och omsorgsboenden	2014-01-01	2014-12-31
Stadsdelsnämnder ska succesivt under 2014 införa den fördjupade kvalitetsanalysen med uppföljare/observerare för förändrad kravställning och uppföljning	2014-01-01	2014-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utöka arbetet och registrerandet i Senior alert och svenska palliativregistret för att gynna verksamhetsutvecklingen inom äldreomsorgen	2014-01-01	2014-12-31
Utveckla stadens information om vård- och omsorgsboendens popularitet	2014-01-01	2014-06-30

Nämndmål:

1. Förebyggande arbete prioriteras

Beskrivning

Olika insatser sker så tidigt som möjligt för att undvika behov av vård, rehabilitering och stora ingrepp i den enskildes liv. Exempelvis erbjuds dagsutflykter för äldre under hela året i förebyggande syfte. Det lokala brottsförebyggande rådet samordnar i medverkan av polisen arbetet för att stoppa våld och övergrepp mot äldre, samt även samordna det drog- och brottsförebyggande arbetet bland ungdomar. Förebyggande arbete för barn och ungdomar prioriteras. Stödprogram erbjuds barn, unga och föräldrar. En ungdomsmottagning finns för unga 12 - 23 år. Samarbete mellan skola och socialtjänst på lokal nivå uppmärksammas särskilt. Stadsdelsförvaltningen skapar meningsfull sysselsättning för barn och ungdomar under ledigheter från skolan, genom bl a feriearbeten och kollo. Vidare finns öppna träffpunkter för äldre och för personer med psykisk ohälsa. Personligt ombud finns, liksom anhörigkonsulent. Hemlöshet motverkas, förvaltningen och bostadsbolag samarbetar för att förebygga vräkningar. Familjer med osäkra boendeförhållanden prioriteras.

Förväntat resultat

Förutsättningar ges för ett så självständigt liv som möjligt. Trygghet för alla boende i stadsdelsområdet där utsatthet ska motverkas. Färre individer som under sin uppväxt riskerar en ogynnsam utveckling. Minskat våld inom familjer, minskad kriminalitet. Mindre alkohol- och drogbruk.

VP kommentar

Socialtjänst

Insatser sker så tidigt som möjligt för att undvika behov av vård, rehabilitering och stora ingrepp i den enskildes liv.

Samverkan med BVC

Barnavårdscentralerna Riddargatan, Mamamia remitterar till en gruppverksamhet på öppna förskolan Villagatan 12 där socialtjänsten är med, i syfte att ge en god inledande kontakt med spädbarnsfamiljer.

I samarbete med öppna förskolan får nyblivna föräldrar och spädbarn hjälp i syfte att bryta isolering och stödja anknytning till barnen.

Samverkan med stadsdelsområdets förskolor

Samverkan med förskolor sker i individuella ärenden enbart då antalet förskolor i området är för stort för en gemensam regelbunden samverkan. Viss samverkan sker ändå i samband med samverkansdagar tillsammans med skolan, samt i BUS-samarbetet. Ett samverkansdokument finns.

Komet-grupper

Komet-grupper erbjuds regelbundet under året som en insats till föräldrar med barn som har uppförandestörning. Även den vidareutvecklade formen av föräldragrupper för tonårsföräldrar - UngdomsKomet erbjuds.

Skilda världar

Grupper för barn i vårdnadstvister "Skilda världar" är en ordinarie verksamhet inom SDF.

Trappan-modellen

Möjlighet till individuell krisbearbetning enligt "Trappan-modellen" finns för barn som upplevt våld i familjen.

Ersta-Vändpunkten

Möjlighet till deltagande i grupp för barn till missbrukare genom "Ersta vändpunkten". De flesta söker direkt till Vändpunkten.

Tjejsam

"Tjejsam" en riktad insats till flickor i högstadiet med mål att förebygga stress och nedstämdhet.

Samarbete med grundskolorna

Utvecklingen av det organiserade samarbetet med grundskolorna fortsätter under 2014 med bland annat regelbundna träffar med skolornas elevvårdsteam. Målsättningen är att hjälpa barn som riskerar att utvecklas asocialt innan puberteten. Barnets familj och nära nätverk har då stora möjligheter att styra utvecklingen.

Öppen träffverksamhet för psykiskt funktionsnedsatta

Verksamheten Startpunkten har fokus på friskvårds- och kulturaktiviteter som planeras gemensamt av personal och besökare. Samarbetsprojekt med GIH, gymnastik och idrottshögskolan fortsätter under 2014.

Om sociala insatsgrupper

De fyra innerstads-SDF samverkar kring "social insatsgrupp" tillsammans med polisen för unga som riskerar att fastna i kriminalitet.

Brottsförebyggande rådet

Samverkan i Brottsförebyggande rådet (BRÅ) fortsätter.

Personligt ombud

Kungsholmens, Norrmalms, Södermalms och Östermalms SDF har en gemensam och samlokaliserad organisation för personligt ombud. Kungsholmen har 0.5 ombud, Norrmalm 0.5 ombud, Södermalm 1.0 ombud och Östermalm 1.0 ombud. Till grund för arbetet finns en överenskommelse mellan SDF. Personligt ombud vänder sig till vuxna med psykisk funktionsnedsättning som behöver hjälp med att få till stånd samordnade insatser i enlighet med dennes behov, önskemål och rättigheter. Arbetet kan innebära stöd i kontakter med t ex sjukvård, socialtjänst och Försäkringskassan. Personligt ombud arbetar på uppdrag av den enskilde.

Budget- och skuldrådgivning

Budget och skuldrådgivningen utförs av Norrmalms SDF enligt överenskommelse.

Förebyggare-Bo

I september 2012 inleddes projektet "Förebyggare Bo", med syftet att utveckla det vråkningsförebyggande arbetet. Projektet pågår t o m september 2014

Äldreomsorg

Öppna verksamhet och förebyggande insatser, äldres trygghet, samarbete med frivilligorganisationer, det sociala innehållet och anhörigstöd är betydelsefulla utvecklingsområden inom äldreomsorgen.

Uppsökande verksamhet

Uppsökande verksamhet erbjuds personer över 80 år som inte är beviljad annan insats. Erbjudandet gäller ett förebyggande hembesök, informationsmöte och informationsmaterial samt möjligheten att fylla "Dokumentet om mig själv". Kostnadsfri vaktmästarservice erbjuds till personer som är 75 år och äldre som behöver hjälp med riskfyllda vardagssysslor.

Trygghet och säkerhet

Biståndshandläggare informerar muntligt och skriftligt brukare och närstående om olika sätt att öka tryggheten och säkerheten i vardagen. Till sin hjälp har handläggarna olika broschyrer att lämna till den enskilde och som kan användas vid diskussion i frågor såsom ökad brandsäkerhet, brottsminskande åtgärder, förebyggande av fallskador. Inom Hemtjänst Östermalm, egen regi läggs stor vikt vid att uppmärksamma och motverka äldres oro och utsatthet. Hemtjänst Östermalm informerar om vilken personal som kommer samt bär ID-kort. Sekretess och säkerhetsrutiner följs vid nyckelhantering. Broschyrer med brottsförebyggande information delas ut samt att systematiskt arbete för riskbedömning bedrivs t.ex. används en checklista för fallprevention.

Frivilligorganisationer

Frivilligorganisationer utgör ett komplement till nämndens äldreomsorg och är en resurs i det förebyggande arbetet. Gymnastik, stavgång, hälsorelaterade föredrag, ledsagning vid promenad och besök i hemmet utförs av ett flertal frivilligorganisationer. Genom utbetalning av föreningsbidrag stödjer stadsdelsnämnden frivilligorganisationernas verksamhet. I en av förvaltningen framtagna broschyr finns information och kontaktuppgifter till frivilligorganisationerna. Broschyren finns även på stadens hemsida samt via Äldre direkt. Ideella och frivilliga insatser ska uppmuntras för att stimulera till samvaro och aktiviteter för

äldre och en målsättning är att utöka samarbetet med frivilligorganisationerna.

Träffpunkter

Två öppna träffpunkter finns i SDN:s regi. Dessa erbjuder social samvaro, stimulans och aktiviteter såsom senorgym, Qigong, föreläsningar och Bingo. Det även finns ett utomhusgym för äldre i Tessinparken. Med träffpunkterna som utgångspunkt anordnas dagsutflykter för pensionärer under hela året. Frälsningsarmén Templet erhåller föreningsbidrag för att driva en träffpunkt som riktar sig till personer över 60 år med psykiska funktionshinder.

Heminstruktör - region innerstaden

Heminstruktör för syn- och hörselskadade ger råd och träning till äldre som bor i ordinärt boende. Heminstruktören gör hembesök för att stödja förmågan att klara eget boende. Sedan 1 juli 2013 ingår heminstruktörerna i en gemensam enhet för Kungsholmens, Norrmalms, Östermalms och Södermalms SDF. Södermalms SDF är ansvarig för enheten.

Anhörigstöd

Anhöriga som vårdar äldre i hemmet gör en viktig insats. SDF:s arbete med anhörigstöd utgår från Stockholms stads program för stöd till anhöriga 2012-2016. Det ska finnas ett varierat, flexibelt och individualiserat stöd till anhörigvårdarna. Den anhöriges behov av stöd för egen del ska uppmärksammas särskilt, ex genom deltagande i samtalsgrupp. Indirekt stöd kan vara ex. avlösning eller korttidsboende. Anhörigvårdaren kan söka om individuella insatser för att minska den fysiska och psykiska belastning som det kan innebära att vårda en närstående.

SDF:s anhörigkonsulent erbjuder råd, stöd och vägledande samtal samt är en resurs till handläggare och annan personal. Biståndshandläggarna ger information om anhörigstöd. Avlastning är av stor vikt för att många ska orka. Under 2014 kommer det regelbundet att finnas ett anhörigcafé där anhöriga ges möjligheten att träffa andra i liknande situation, få stödsamtal samt delta i föreläsningar i angelägna ämnen. Anhörig/samtalsgrupper som vänder sig till make, maka, partner samt vuxna barn har genomförts med gott resultat. Under 2014 planeras fortsatta samtalsgrupper, föreläsningar för anhörigvårdare samt utbildningar i samarbete med Norrmalms och Kungsholmens SDF. En samverkan med minnesmottagningen har inletts för att på ett tidigt stadium erbjuda stöd till dem som vårdar en demenssjuk anhörig. I den uppsökande verksamheten kommer information om anhörigstöd att ges.

Avlösarutbildning har tidigare genomförts inom hemtjänsten i egen regi och kompetensen inom området bedöms som god, för att öka nyttjandegraden kommer en dialog att föras med hemtjänstutförarna. Biståndshandläggare kommer under 2014 att erbjudas utbildning kring anhörigvårdare och deras situation. Sedan 2013 har Östermalms SDF, i likhet med övriga innerstads-SDF, gått med i det webbaserade kommunikationsverktyget "Gapet" som är ett nätverk där anhöriga kan få råd och stöd.

Minoritetsspråken

Lagen om de nationella minoriteterna och minoritetsspråken trädde i kraft år 2010. Staden ska verka för att det finns personal som talar minoritetsspråk samt att den sverigefinska minoriteten har rätt att använda finska samt att få äldreomsorg helt eller delvis på finska. Arbetet med att informera den sverigefinska minoriteten om lagen och dess rättigheter fortgår under 2014. Äldreförvaltningen ska kartlägga om personalen inom äldreomsorgen har intresse att använda något av de nationella minoritetsspråken i sitt arbete och utifrån detta erbjudas kompetenshöjning. De öppna träfflokaler för seniorer kommer att erbjuda aktiviteter även på finska inom ramen för sin ordinarie verksamhet samt att SDF kommer att inleda ett

samarbete med vård- och omsorgsboenden för att kartlägga behovet av finska aktiviteter där.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
Andel flickor som besökt kurator på ungdomsmottagningen och som upplever att de fått ett bra stöd	90 %		År
Andel pojkar som besökt kurator på ungdomsmottagningen och som upplever att de fått ett bra stöd	90 %		År
Andelen pojkar som besöker ungdomsmottagningens kurator	15 %		År
Andelen ungdomar 15 – 19 år som besöker ungdomsmottagningens kurator	65 %		År

Nämndmål:

2. Personalen har grundläggande yrkesutbildning

Beskrivning

All personal ska ha grundutbildning inom sitt specialområde och kontinuerligt erbjudas kompetensutveckling (utbildning, handledning). Andelen tillsvidareanställd vård- och omsorgspersonal med grundutbildning ska öka. Äldreomsorgens personal erbjuds grundutbildning och vidareutbildning i framför allt demens. Genom validering av personal med lång praktisk erfarenhet kan behovet av kompletterande utbildningsinsatser kartläggas och åtgärdas. Personal inom hemtjänsten prioriteras. Inom socialtjänstavdelningen har all personal adekvat grundutbildning.

Förväntat resultat

Professionalitet och god kvalitet i verksamheterna. Få klagomål. Ökad andel personal har grundläggande yrkesutbildning.

VP kommentar

Socialtjänst

Vid nyanställning krävs att den medarbetaren har adekvat utbildning utifrån arbetsuppgifternas karaktär. Befintlig personal får möjlighet till vidareutbildning utifrån respektive enhets samlade kompetensutvecklingsbehov. Vid medarbetarsamtal görs kartläggning av medarbetarens kompetens och behov av vidareutbildning, vilket utgör basen för medarbetarens individuella kompetensutvecklingsplan. Stadens erbjudanden om kompetensutveckling erbjuds all berörd personal.

Äldreomsorg

För att ge äldre en god vård och omsorg är det viktigt med engagerad och utbildad personal. Det är också viktigt att inspirera och engagera unga för jobb inom äldreomsorg. Personal inom äldreomsorgen erbjuds grundutbildning då målet är att all tillsvidarepersonal ska ha grundutbildning. Personal får möjlighet till vidareutbildning utifrån respektive enhets samlade kompetensutvecklingsbehov. Staden satsar på frågor kring bl a demens, anhöriga, våld i nära relationer och värdegrund. Samtliga medarbetare som kommer i kontakt med demenssjuka eller anhöriga ska under året genomgå den nätbaserade utbildningen "Demens

ABC". Målsättningen är att spetskompetens inom demensvård ska finnas på demensboenden. Erbjudande ges om att utveckla språkkunskaperna hos de anställda med svenska som andra språk. Utbildningsinsatser för biståndshandläggare fortsätter.

Nämndmål:

3. Stadsdelsnämndens omsorgsverksamheter har hög kvalitet, är tillgängliga och präglas av trygghet, värdighet och delaktighet

Beskrivning

Stadsdelsförvaltningens verksamheter ska vara tillgängliga och präglas av ett bra bemötande. Kvaliteten i myndighetsutövning säkras bland annat genom användning av beprövade och evidensbaserade utredningsmodeller och metoder samt genom en konsekvent uppföljning. Som ett led i att öka brukarinflytandet ska samarbetet med frivilligorganisationer stärkas liksom deras delaktighet i drift och utveckling av verksamheterna. Brukarnas synpunkter på omsorgsverksamheterna tas till vara och ses som en del i kvalitetsarbetet. Det förebyggande arbetet utvecklas.

Förväntat resultat

Kvaliteten inom omsorgsverksamheterna höjs. Personer upplever att de är delaktiga i insatsens utformning och utförande. Tillgängligheten i verksamheterna är hög och den enskilde känner sig trygg.

VP kommentar

En god kompetens hos medarbetarna är en förutsättning för socialtjänstens kvalitetsarbete. Tillgänglighet och ett gott bemötande är avgörande faktorer för den enskilde. Målsättningen är att personer som har insatser från socialtjänsten ska ges förutsättningar att leva ett självständigt liv.

Socialtjänst

- Familjeenhetens verksamhet vänder sig till barn och ungdomar 0-20 år och deras föräldrar, familjerätt, familjevård och Ungdomsmottagning.
- Vuxenenhetens verksamhet vänder sig till personer över 20 år med beroendeproblematik, men även med råd och stöd till vuxna personer utan minderåriga barn som är utsatta för hot eller våld i nära relationer.
- Socialpsykiatriska enhetens verksamheter vänder sig till personer över 20 år med psykisk funktionsnedsättning.

- Stöd och serviceenhetens verksamheter vänder sig till personer med funktionsnedsättning.

Avdelningen innefattar även utförarverksamheter som gruppboende, stödboende, boendestöd och biståndsbedömd sysselsättning. Förebyggande och uppsökande arbete bedrivs inom alla verksamheter.

Biståndsbedömning

Socialtjänstens biståndsbedömning grundar sig på lagar, praxis och stadens riktlinjer. Insatserna utreds enligt olika utrednings- och bedömningsinstrument; BBiC, ASI och DUR.

Det är centralt att den enskilde känner sig delaktig i utredningen och att den är rättssäker och håller en hög kvalitet. Verkställda insatser och planer följs upp regelbundet tillsammans med den enskilde. Utredningar, beslut och annan skriftlig information är utformade på ett begripligt och enkelt sätt. Tolk används vid behov. Uppföljningar av utförares verksamheter sker varje år för att säkra kvaliteten. All myndighetsutövande personal håller sig a jour med rättstillämpningen genom att ta del av domar från olika instanser och beslut från tillsynsmyndigheter. Barnperspektivet ska alltid beaktas vid beslut.

Samverkan

Målsättningen med socialtjänstens arbete är att skapa varaktiga förutsättningar för att individen ska kunna leva ett självständigt liv. För att klara det måste socialtjänsten ha en välfungerande samverkan med andra aktörer. Förvaltningen samverkar i många frågor med andra förvaltningar, kommuner och andra myndigheter/huvudmän. Viktiga samarbetspartners är bl a grundskolan med skolhälsovården, polisen, kriminalvården, försäkringskassan, arbetsförmedling, psykiatri och beroendevården samt övrig hälso- och sjukvård.

Egenkontroll

Socialtjänsten arbetar med att ständigt förbättra sitt kvalitetsarbete, exempelvis genom att ta fram tydliga rutiner och samverkansöverenskommelser. Varje enhet ansvarar för att egenkontroll görs, exempelvis genom kollegial aktgranskning.

Tillgänglighet och bemötande

Den enskilde kommer i kontakt med SDF:s personal exempelvis via personligt besök, brev, mail, telefon/jourtelefon eller via hembesök av personal. Oavsett ärende eller allmäntillstånd, ska den enskilde uppfatta att bemötandet är respektfullt och värdigt. Bemötandet kan ha stor inverkan på hur brukarna, när de tillfrågas i brukarundersökningar, anser att den offentliga myndigheten sköter sitt arbete. Ett professionellt bemötande vid avslag på ansökan eller vid ingripande med tvång, är en väsentlig utgångspunkt i all myndighetsutövning. Förutsättningar för att klara detta ibland svåra uppdrag ska finnas på varje enhet.

Effektiviseringsbehov 2014

Socialtjänstavdelningen har under en rad av år haft större kostnader än vad KF anvisat i sin budgetram. Även 2014 bedöms den ekonomiska situationen vara fortsatt bekymmersam och det är nödvändigt att åtgärder vidtas för att hålla kostnaderna på den nivå som KF tänkt sig. För samtliga enheter gäller strikta och noggrant prioriterade biståndsbedömningar. Störst är överskridandena för socialpsykiatriska enheten där det finns behov rejäla åtgärder för att hålla kostnaderna på den nivå som KF anvisat. Boendestödet behöver anpassas till ärendeantal och budget, vilket innebär en något mindre personalstyrka. Sysselsättningen för psykiskt funktionshindrade behöver utvecklas och moderniseras. Det finns ett stort antal olika fullgoda och ibland bättre alternativ till vårt eget Arbetscentrum som dessutom dras med lokalkostnader på 1 mnkr per år. En utveckling och modernisering av sysselsättningen kommer medföra att Arbetscentrums nuvarande lokal kan avvecklas. Startpunkten, som är en öppen verksamhet för personer med psykisk ohälsa och som erbjuder friskvård och kulturaktiviteter kommer att flyttas till annan lokal inom SDF.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen ska präglas av hög kvalitet genom inflytande, individualisering och trygghet. Utformningen av de insatser som ges ska kännetecknas av valfrihet och respekt och de äldre

ska ges förutsättningar för ett självständigt och innehållsrikt liv både i ordinärt och särskilt boende. Stockholms stads värdegrund ska genomsyra äldreomsorgen. De äldre ska bemötas med respekt och uppleva att de har självbestämmande i utformningen av det stöd som de är i behov av. Stockholms stads värdighetsgarantier beskriver vilka värden som ska prägla äldreomsorgen och vad de äldre kan förvänta sig av äldreomsorgens verksamheter.

Utmaning 2014

År 2014 införs två nya ersättningssystem inom äldreomsorgen, inom hemtjänst och i vård- och omsorgsboende. De nya ersättningarna innebär att ersättningarna till utförarna, entreprenörerna höjs så att varje biståndsbeslut kommer kosta mer. Detta kräver att åtgärder vidtas för att ha en budget i balans. Den övergripande målsättningen för äldreomsorgen är dock alltid vägledande och brukarna ska tillförsäkras skälig levnadsnivå enligt SoL.

Aktiviteter och utevistelse

Alla som bor i ett vård- och omsorgsboenden har rätt till utevistelse och möjlighet till deltagande i sociala aktiviteter. Vad som upplevs som meningsfull tillvaro skiljer sig åt mellan olika individer, den enskildes egna önskemål och behov ska vara styrande. SDF uppföljning visar att det finns ett stort utbud av sociala aktiviteter och ex promenadgrupper på samtliga vård- och omsorgsboenden. Brukarundersökningen för 2013 visar att nöjdheten ökat när det gäller aktiviteter och ökat markant när det gäller utevistelse. Det behövs fortsatt utvecklingsarbete främst rörande individuella aktiviteter och egen tid. Frågorna följs bl.a. upp i samband med avtalsuppföljning. Under året ska äldregruppen definiera en utevistelsegaranti samt med ett projekt förstärka ungdomsbesök i äldreomsorgen för ökad trivsel.

Måltiderna

Måltiderna är för många äldre en av de viktigaste stunderna på dagen. På vård- och omsorgsboendena finns varje dag två rätter att välja mellan, många aktiviteter genomförs kring måltiden och kostombud finns. Brukarundersökningen för 2013 visar att andelen äldre som upplever att måltiderna är en trevlig stund på dagen har ökat, upplevelsen om maten är god är oförändrad både inom boende och hemtjänst. Inom hemtjänsten i egen regi finns från och med oktober 2013 en ny leverantör av matlådor med fokus på färsklagad husmanskost. Det pågår ett utvecklingsarbete för att möjliggöra för äldre i stadsdelen att äta i skolorna.

Inflytande och delaktighet

Inom äldreomsorgen utreds behov utifrån ett salutogent synsätt vilket innebär att ha fokus på den enskildes möjligheter och resurser. Omsorgspersonalen ska arbeta utifrån personcentrerad omsorg där kontaktmannen spelar en viktig roll i samverkansarbetet kring den enskilde. I genomförandeplanen ska den personcentrerade omsorgen tydligt framgå. Brukarundersökningen för hemtjänst visar en ökad nöjdhet i frågan om inflytande och delaktighet, för vård- och omsorgsboende noteras en viss minskning vilket även har uppmärksamats vid förvaltningens avtalsuppföljningar. Den sammantagna bedömningen är att individanpassningen behöver utvecklas inom äldreomsorgen. Frågan följs bl.a. upp i samband med avtalsuppföljning.

Trygghet

Andelen som är trygga med sin hemtjänst har minskat något de senaste åren och det finns flera faktorer som påverkar upplevelsen av trygghet, dels om säkerheten och dels om personalens förmåga att skapa trygghet. Inom hemtjänsten i egen regi läggs stor vikt vid att uppmärksamma och motverka äldres oro och utsatthet och informerar ex om vilken personal som kommer, vid vilken tid samt att all personal ska bär ID-kort. Sekretess och

säkerhetsrutiner följs vid nyckelhantering. Biståndshandläggare informerar muntligt och skriftligt brukare och närstående om olika sätt att öka tryggheten och säkerheten i vardagen i frågor såsom ökad brandsäkerhet, brottsminskande åtgärder och förbyggnad av fallskador. På Östermalms dagverksamhet arbetas systematiskt med att utomhusmiljön ska vara trygg och säker för gästerna. På dagverksamheten och på vård- och omsorgsboenden följer förvaltningen särskilt upp det systematiska brandskyddet.

Särskilt boende

Ett nytt ersättningssystem för vård- och omsorgsboende införs 2014. De tre omsorgsnivåerna som tidigare har funnits ersätts av en nivå för personer med demensdiagnos och en nivå för personer med somatiska behov. Förändringen innebär ökade kostnader för SDF som har relativt många boende i lägre ersättningsnivåer. Med de nya högre ersättningarna tull utförarna, entreprenörerna räcker inte pengarna till lika många boende. En viss minskning av antalet boende är dock rimlig m h t till äldreminskningen i befolkningen.

Stadsdelsområdet har de närmaste åren en fortsatt minskning av den äldsta åldersgruppen, 80 år och äldre, vilket leder till ett minskat köp av vård- och omsorgsboendeplatser. I samarbete med Micasa pågår planering för uppförande av ett nytt vård- och omsorgsboende i kvarteret Brofästet i Norra Djurgårdsstaden. Utgångspunkten är behovs- och efterfrågebilden när de äldre återigen ökar i stadsdelsområdet och vikt läggs vid ett flexibelt boende anpassat efter olika individuella behov. Inflyttning planeras till tidigast 2018.

Driften av Katrumpstullens och Linnégårdens vård- och omsorgsboenden lades över på nya entreprenörer den 1 december 2013. En plan för successiv avveckling av Dianagårdens vård- och omsorgsboende kommer att redovisas i början av 2014 med anledning av en minskad efterfrågan i innerstaden samt att fastigheten är i behov av ett omfattande stambyte inom inte alltför avlägsen framtid, vilket förutsätter en evakuering av fastigheten.

En parboendegaranti är införd och det finns förutsättningar för att äldre par som önskar att bo tillsammans kan göra det. I staden utvecklas former för ett färdigmöblerat boende och servicehusen ska finnas kvar så länge efterfrågan finns. SDF deltar liksom övriga SDF och Äldreförvaltningen i ett arbete med att ta fram ett strategiskt underlag för planering av särskilda boenden.

Hemtjänst i ordinärt boende

Inom hemtjänst införs under 2014 ett nytt ersättningssystem som baseras på utförda timmar. Målet är att detta ska leda till att tiden hemma hos den enskilde ökar vilket är en kvalitetsökning för brukaren men även en förbättring av arbetsmiljö för personalen. För att ersättning efter utförda timmar ska vara möjlig kommer ett tidredovisningssystem via mobiltelefon att införas. Införandet av systemet kommer att ske successivt under första halvåret 2014 där förvaltningen startar tidsregistrering den 2014-05-01.

Allt fler väljer privat hemtjänst vilket har medfört att hemtjänsten i egen regi har minskat de senaste åren. Mot bakgrund till detta samt förvaltningens försämrade ekonomiska läge för år 2014 kommer anpassningar att vidtas inom hemtjänsten i egen regi genom ett minskat upptagningsområde i första hand Hjorthagen, Ekshagen och Djurgården.

Insatsen hemtjänst nattetid och larmutryckning för den kommunala hemtjänsten upphandlades 2011. Avtalet med nuvarande entreprenör går ut 2014 och kommer att upphandlas på nytt under kommande år.

En väl fungerande hemtjänst är grunden för att äldre ska ha möjlighet att kunna bo kvar i sin bostad. Den äldre ska ges större möjlighet att påverka hemtjänstinsatserna genom en högre grad av flexibilitet inom biståndsbeslutet. Brukarundersökningen för 2013 visar att flertalet är nöjda med sin hemtjänst, personalens kunskaper, att personalen visar respekt och har ett bra bemötande.

Dagverksamhet

Östermalms dagverksamhet består av tre verksamheter till vilka det behövs biståndsbeslut för att få en plats, en verksamhet med social inriktning och två verksamheter för personer med demenssjukdom. All personal som arbetar på Östermalms dagverksamheter har en grundutbildning inom vård- och omsorg. Alla gäster har en kontaktman och målet är att gästerna ska känna sig trygga. Dagverksamheterna serverar hemlagad, näringsriktig mat i gemenskap med andra. Brukarundersökningen 2013 visar på en generell nöjdhet med personal, aktiviteter och mat men minskad nöjdhet kring inflytande och delaktighet. SDF kommer att arbeta vidare med frågan.

Biståndsbedömning

Beställarenheten arbetar med styrning och uppföljning utifrån ett helhetsperspektiv i syfte att nå nämndens mål med äldreomsorgen och vad som uppnås för den enskilde, oavsett om utförarenheten drivs i egen regi eller av en entreprenör. Stadens gemensamma kartläggnings- och bedömningsinstrument används för att utreda och bedöma den äldres behov av hjälp och stöd. Instrumentet ger förutsättningar för en rättvis biståndsbedömning. Den individuella uppföljningen ska ge svar på om den enskilde får de insatser som denne har behov av och det nya ersättningssystemet i hemtjänsten kommer troligen ge en kvalitetsökning för brukaren. Förvaltningen eftersträvar en god kontinuitet vad gäller biståndshandläggare. En organisationsförändring har nyligen genomförts för att förbättra både arbetsmiljön för biståndshandläggarna samt kontinuiteten, tillgängligheten och tryggheten för den enskilde.

Trygghetslarm

Ett förenklat ansöknings- och utredningsförfarande tillämpas vid trygghetslarm vilket innebär att alla som fyllt 65 år och som ansöker om trygghetslarm får detta beviljat. Stockholms trygghetsjour ansvarar för biståndshandläggning, larmmottagning, teknisk utrustning, service och installation gällande trygghetslarm. Förvaltningen har kvar viss administration kring trygghetslarmen, bland annat ersättning till utförare.

Samverkan med landstinget

Samverkansmöten mellan kommunen och landstinget bedrivs på olika nivåer. Äldreomsorgen fortsätter att besöka husläkarmottagningar för att diskutera uppdrag och samverkansformer. En kommunaliserad hemsjukvård kommer sannolikt att öka möjligheten till kvarboende även för personer med omfattande vård- och omsorgsinsatser då helhetssynen och förutsättningarna för samordning mellan HSL- och SoL insatser ökar.

Medicinskt ansvar - region innerstaden

Sedan år 2013 har Östermalms, Norrmalms, Kungsholmens och Södermalms SDF regionaliserat funktionerna som Medicinskt Ansvarig Sjuksköterska (MAS) och Medicinskt Ansvarig för Rehabilitering (MAR). Syftet är att öka samsyn och vidareutveckla det medicinska ansvaret. SDF:arna har gemensamma regler och rutiner och arbetar gemensamt med metod- och kvalitetsutveckling.

Kvalitets- och utvecklingsarbete

Äldreomsorgen har sedan i början av 2013 haft en representant i stadens projekt på vård- och omsorgsboenden "Fördjupad kvalitetsanalys för förändrad kravställning och uppföljning". Uppföljningen sker främst via observation och kan ses som verksamhetsuppföljning på individnivå. Under 2014 ska de befintliga uppföljningarna kompletteras med dessa fördjupande uppföljningar som hittills genomförts i projektform.

Brukarundersökningen för 2013 visar på en ökad nöjdhet inom vissa områden även om fortsatt insatser krävs för att nå KF:s mål. SDF kommer under 2014 att arbeta för att resultaten på brukarundersökningarna generellt ska förbättras och se över där minskad nöjdhet har skett.

Det kommer att ske en fortsatt implementering av Stockholms stads värdegrund och värdegrundsgarantier inom alla verksamheter. Det kommer att vara särskilt fokus på demens- och anhörigfrågor och vikten av en god arbetsmiljö. Fortsatt utveckling av former för samarbete med husläkarmottagningar och övriga landstingsfinansierade verksamheter t.ex. i frågor rörande anhörigstöd och de mest sjuka äldre.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Öka medarbetarnas kunskap om levnadsförhållanden, och vikten av ett bra bemötande, för personer med olika typer av funktionsnedsättningar. Genomföra kompetensutveckling/insatser som klargör konsekvenser av olika typer av funktionsnedsättningar samt insiktsutbildningar för beslutsfattare och personal	2012-01-01	2014-12-31
Alla ska kunna få information om fritidsaktiviteter	2013-01-01	2013-12-31

Nämndmål:

4. Insatser sker i första hand i öppenvård och i eget boende

Beskrivning

De insatser som ges ska i största möjliga omfattning erbjudas i närmiljön och i ett tidigt skede. Strävan ska vara så stor normalitet i boendet som möjligt. Personer som bor i eget boende med beviljat boendestöd minimerar risken för vräkning eller externa placering.

Förväntat resultat

Antalet institutionsplaceringar fortsätter att vara på låg nivå och fler får stöd i eget boende med gott resultat.

VP kommentar

Socialtjänst

Strävan ska vara så stor normalitet i boendet som möjligt för alla i stadsdelsområdet. Vid missbruksbehandling används i första hand öppenvårdsbehandling. Enbart om öppenvård ej bedöms realistiskt eller på annat sätt ej genomförbart, är det aktuellt med institutionsvård. Även insatsen boendestöd ökar möjligheten att kunna bo kvar hemma och ta emot vård och stöd på hemmaplan.

Äldreomsorg

Biståndshandläggarna åtar sig att i första hand erbjuda insatser i den enskildes hem.

Information ges alltid till den enskilde och närstående om de stödinsatser som finns för att möjliggöra kvarboende i det egna hemmet. Behovsbedömningen ska alltid bygga på en helhetssyn där den enskildes situation och möjligheter ska sammanvävas med medicinska, psykiska, sociala och existentiella behov. Valet av insatser ska ske mot bakgrund av den enskildes totala situation och biståndet ska utformas så det stärker den enskildes möjlighet att leva ett självständigt liv. Alla åtgärder som kan bidra till detta ska övervägas t ex bostadsanpassning.

Nämndmål:

5. Hemlöshet motverkas

Beskrivning

Förvaltningen har väl genomarbetade rutiner för samarbetet kring personer/familjer som riskerar att bli vräkt. Dels interna rutiner, dels rutiner kring kontakten med fastighetsbolag och Kronofogdemyndigheten. Socialtjänstavdelningen satsar extra resurser på att hitta eget boende åt hemlösa och åt personer/familjer som riskerar att bli vräkt. Insatsen boendestöd minimerar risken för vräkning.

Förväntat resultat

Antalet vräkningar minskar och fler hemlösa får ordnad bostad.

VP kommentar

Socialtjänst

Den enskildes/klientens boendesituation utreds alltid. Barnfamiljer som saknar bostad har prioritet. En handläggare inom avdelningens försörjningsstödsenhet arbetar halvtid enbart med att lösa bostadsfrågor. Projektet Förebyggare-Bo pågår t o m september 2014 och syftar till att förhindra vräkningar och hemlösheten. Socialtjänstens etablerade samarbete med Bostad Stockholm och med kommunala fastighetsbolag både inom staden och utanför bidrar i hög grad till att hemlösheten motverkas och inte minst det arbete som uppsökare och boendestödjare utför. När socialtjänsten får kännedom om att en person riskerar att avhysas, kontaktar uppsökaren personen om inte en handläggare redan finns i ärendet. Vidare ingår i boendestödets uppdrag att stötta den enskilde så att inte hemlöshet uppstår. Budget- och skuldrådgivning är också en viktig verksamhet för att förhindra vräkningar, liksom personligt ombud.

Personer med missbruksproblematik och som är hemlösa, ska erbjudas ett boendalternativ om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Boendet anpassas till var personen befinner sig i rehabiliteringsprocessen. För akut hemlösa och personer som befinner sig i aktivt missbruk erbjuds nattlogi på härbärge. För personer med mer stabil nykterhet kan någon form av stödboende vara aktuellt utifrån en individuell bedömning. De som kommit långt i sin rehabilitering och uppfyller kriterierna, kan erbjudas tränings- eller försökslägenhet. En sådan lägenhet kan slutligen övergå till klienten om handlingsplanen följs.

Nämndmål:

6. Hälso- och sjukvården på vård- och omsorgsboenden är säker och av god kvalitet

Beskrivning

Stadsdelsnämnden ansvarar för hälso- och sjukvården upp till och med sjuksköterske-, arbetsterapeut och sjukgymnastnivå på de särskilda boendena.

Förväntat resultat

Hälso- och sjukvården inom de särskilda boendeformerna och dagverksamheterna ska vara säker och av god kvalitet och riskbedömningar ska genomföras planenligt.

VP kommentar

Stadsdelsnämndens medicinskt ansvariga sjuksköterska (MAS) upprättar samt följer upp regler för hälso- och sjukvården. MAS är också ett stöd för biståndshandläggarna och utförarna och samverkar vård- och omsorgsboenden och dagverksamheterna i arbetet med kvalitetssäkring och utveckling av hälso- och sjukvården. På entreprenad, enskilt och kommunalt drivna vård- och omsorgsboenden ansvarar MAS enligt respektive avtal och lagrum för uppföljning av hälso- och sjukvården.

Äldreomsorgen ska prioritera vård och omsorg för äldre som har störst behov och särskilt äldre med många sjukdomar. För att säkra vården av de äldre på vård- och omsorgsboendena har nämnden fastställt mål för hälso- och sjukvården. MAS följer upp nämndens indikatorer för kvalitetssäkring av hälso- och sjukvården och dokumenterar resultat och analys i tertiärrapport 1 och 2 samt i verksamhetsberättelsen. Under 2014 kommer MAS att följa upp ett flertal kvalitetsindikatorer för hälso- och sjukvården utifrån en stadsövergripande mall upprättad av äldreförvaltningen.

I samarbete med Kungsholmens, Norrmalms och Södermalms SDF kommer MAS att vidareutveckla den gemensamma webbsidan med viktig hälso- och sjukvårdsinformation och MAS-regler. Syftet med webbsidan är att användarna snabbt ska få svar på viktiga frågor rörande hälso- och sjukvården. Sidan ska vara tillgänglig för både entreprenad och kommunal verksamhet inkl. verksamhet inom LSS gruppboendena. Sidan har fått mycket positivt gensvar från användarna.

Ett nytt dokumentationssystem för hälso- och sjukvården, Life Care, införs i staden under 2014. Det bygger på ICF, Nationellt Fackspråk, och ger information om funktionstillstånd och en mer utförlig bild av de äldres hälsa. Life Care ersätter VODOK och berör egen regi och stadens entreprenad drivna vård- och omsorgsboenden. Införandet kommer att kräva extra resurser för utbildning och handledning i systemet. Arbetet med registrering i de nationella kvalitetsregistren Senior Alert och Svenska palliativregistret fortgår för att förebygga vårdskador och förbättra vården och omsorgen i livets slutskede.

Nämndmål:

7. Personer som utsätts för våld i nära relationer får stöd

Beskrivning

Relationsvåldsärenden handläggs och följs upp i enlighet med stadens handlingsplan för kvinnofrid och förvaltningens interna rutiner.

Förväntat resultat

Personer som har utsatts för relationsvåld upplever att de får stöd och att skyddat boende erbjuds när så krävs.

VP kommentar

Socialtjänst

Kungsholmens, Norrmalms och Östermalms SDF samarbetar sedan 2010 i ett utvecklingsprojekt för att förbättra arbetet mot våld i nära relationer vilket bygger på Stockholms stads program för kvinnofrid. Det gemensamma arbetet har lett till ett nytt arbetssätt i ordinarie verksamhets arbete mot våld i nära relationer. Utgångspunkten är att ett specialiserat stöd för de som är utsatta behövs parallellt med att medarbetare på alla enheter har ett ansvar att våga se, fråga och agera när de möter någon som är utsatt. Projektet är f n inriktat på att öka kompetensen ytterligare för specialisterna och påbörja arbetet med kartläggnings- och bedömningsinstrumentet FREDA. Inom projektet kommer även kompetenshöjande åtgärder erbjudas äldreomsorgen. Projektet avslutas 30 april 2014. Samarbetet att fortsätta efter projekttidens slut. De långsiktiga förväntningarna med projektet har varit följande:

- Vuxna och barns mänskliga rättigheter respekteras och ingen vuxen utsätts för hot eller våld i en nära relation och inget barn upplever våld i familjen.
- Vuxna som utsätts för våld i nära relation känner till vilket stöd som finns att tillgå och erbjuds ett fullgott stöd och skydd utifrån sina behov.
- Barn som bevittnat våld mot närstående erbjuds ett fullgott stöd och skydd utifrån sina behov.
- Våldsutövare erbjuds stöd i att ta ansvar för sina handlingar och stöd i att förstå hur våldshandlingar drabbar de utsatta.
- SDF:s medarbetare, som i sitt arbete möter medborgare, har goda kunskaper om våld i nära relation och kunskap för att identifiera personer som utsätts för våld, vilket leder till att fler personer i behov av stöd upptäcks och erbjuds adekvat hjälp.

Äldreomsorg

Äldre är en grupp i samhället som i många avseenden är mer sårbara för våld och övergrepp än andra och äldreomsorgen arbetar kontinuerligt med att utveckla arbetet med att stoppa våld och övergrepp mot äldre och minska äldres oro och utsatthet. Att handlägga ärenden som rör våld i nära relationer är en uppgift som ställer stora krav på kompetens och lyhördhet. Staden har nyligen tagit fram riktlinjer som vänder sig till biståndshandläggare som utreder personer

som utsätts för, eller utövat våld mot närstående. Äldreomsorgen kommer att arbeta med att implementera stadens nya riktlinjer samt i tillämpliga delar använda socialtjänstens lokala rutiner (se ovan). Inom äldreomsorgen finns två resurspersoner som är representanter i projektet Kvinnofrid – mot våld i nära relationer. Den ena representanten är tillika anhörigkonsulent som i sitt arbete möter många anhöriga, även de som inte har några insatser från äldreomsorgen. När det handlar om att upptäcka våld så är det viktigt att all personal inom äldreomsorgen har teoretiska kunskaper om relationsvåld och vågar se, fråga och agera när de möter någon som är utsatt. Fortsatt arbete kommer att ske för att öka kunskapen hos personalen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Säkerställa att medarbetarna har kännedom om lokala rutiner för arbetet mot våld i nära relationer.	2014-01-01	2014-12-31

Nämndmål:

8. Barnperspektivet beaktas i utredningar och insatser

Beskrivning

I samband med utredning beaktas barnperspektivet. Socialtjänstavdelningen använder sig av strukturerade utredningsmodeller där frågor kring eventuella barn ställs. I enlighet med förvaltningens rutin informeras alltid familjeenheten när risk finns för att barn fara illa.

Förväntat resultat

Barn och unga uppmärksammas i alla utredningar.

VP kommentar

Socialtjänst

Socialtjänsten ska verka för att barn och ungdomar växer upp under trygga och goda förhållanden. När en utredning inom socialtjänsten berör barn, ska hänsyn tas till barnets situation. Socialtjänsten ska alltid beakta barnets bästa och dokumentera på vilket sätt det har skett, även om det inte är avgörande för beslutet. Vräkningar/avhysningar av barnfamiljer ska inte förekomma. Inom socialtjänsten finns utarbetade rutiner som syftar till att ge barn bästa möjliga stöd och skydd.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten

SDF är beroende av kompetens och engagemang hos medarbetare och chefer för att kunna uppfylla verksamhetens mål och ge medborgarna en god service. Det är av största vikt att medarbetarna trivs på sitt arbete och tycker att uppdraget är meningsfullt. Medarbetarnas delaktighet ska säkerställas genom ett öppet klimat och genom det integrerade ledningssystemet ILS, som bl a innebär att förvaltningsledningen varje vecka besöker en verksamhet och går igenom verksamhetsfrågor, kvalitetsgaranti, ekonomi, personalfrågor mm. Kompetensutveckling och utbildningsinsatser ska genomföras.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	60 st	5100	År
Aktivt Medskapandeindex	81	80	År
Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	20 %	100 %	År
Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	75 %	80 %	År
Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete.	93 %	92 %	År
Sjukfrånvaro	6,1 %	4,4 %	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna se över och utveckla stadsgemensamma principer och metoder för rekrytering, kompetensutveckling och karriärvägar för förskolans personal	2014-01-01	2014-12-31

Nämndmål:

Stadsdelsförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare

Beskrivning

Alla chefer med personalansvar ska arbeta med förebyggande insatser och för personalens delaktighet och trivsel. Förvaltningens friskvårdspolicy ska vara välkänd av medarbetarna. Förvaltningens enheter ska aktivt samarbeta med personalenhet, företagshälsovård, försäkringskassa och fackliga organisationer. Cheferna ska ha aktiv kontakt vid nya sjukfall och vara väl förtrogna med och arbeta i enlighet med stadens rehabiliteringsprocess. Enheterna ska aktivt följa och analysera utvecklingen av sjukfrånvaron. Varje arbetsplats ska ha skriftliga och väl kända rutiner vid sjukdom.

Förväntat resultat

Resultatet skall vara att personalen känner sig motiverad och delaktig, att sjukfrånvaron är låg och att förvaltningen kan rekrytera nödvändig kompetens.

VP kommentar

Medarbetarna

I 2013 års Medarbetarundersökning använder sig staden av AMI - aktivt medskapandeindex, som kan användas för nationell jämförelse. AMI består av tre delindex; motivation, ledarskap och styrning. Fokus hamnar därmed i större utsträckning på medarbetarna som en för verksamheten central resurs. SDF:s AMI för 2013 blev 80, något bättre än genomsnittet i staden på 79. SDF:s AMI höjdes med två enheter jämfört med 2012 då AMI var 78. AMI för hela staden 2012 var detsamma som i år, dvs 79. Svarsfrekvensen var låg 2012, 67%, och ambitionen för 2013 blev att höja den med minst 10% till 77%. Målet uppfylldes med råge, svarsfrekvensen för 2013 höjdes till 85%, näst högst bland SDF.

De chefer som har fått sin enhets resultat av medarbetarenkäten ansvarar för att återkoppla resultaten från medarbetarundersökningen till sina medarbetare. I verksamhetsplanen ska de

beskriva detta arbete och om de har något utvecklingsområde som de särskilt väljer att arbeta med inför 2014.

Tillsammans med personalenheten kommer programområdenas avdelningschefer gå igenom resultatet av enkäten med berörd chef och diskutera hur man ska arbeta med resultatet.

För att säkerställa att medarbetarnas kompetens underhålls och utvecklas är det viktigt att följa upp individuella kompetensutvecklingsplaner. I medarbetarsamtalet ska det föras diskussion bland annat om medarbetarnas önskemål om utveckling och karriärmöjligheter samt löneutveckling.

Arbetet med att säkerställa en rekryteringsprocess som är kompetensbaserad fördjupas och kommer under 2014 att införas i första hand inom verksamhetsområdet Barn och Ungdom med utbildningsinsatser för berörda chefer. Annonseringsverktyget Jobb i Stan kommer att utnyttjas i större utsträckning och annonsutformningen kommer att ses över och förbättras.

Sjukfrånvaro

Förvaltningen fortsätter samarbetet med företagshälsovården, försäkringskassa och övriga aktörer för att ytterligare minska sjukfrånvaron under 2014.

Sjukfrånvaron har sedan mars 2013 stadigt sjunkit och är i september nere i 6,28 % för den senaste 12 månaders perioden. Detta gör att vi nu ligger drygt 0,3% bättre än genomsnittet för SDF. För staden i sin helhet har sjukfrånvaron förändrats marginellt under den senaste sexmånadersperioden. SDF:s målsättning för sjukfrånvaron 2013 är 6,2% och förutsättningar finns därmed att den kan komma att uppfyllas. Målsättningen för 2014 är 6,1%.

Förvaltningsledningen fortsätter att följa utvecklingen av sjukfrånvaron på enhetsnivå. Personalenheten följer och analyserar fortlöpande sjukfrånvaron och föreslår eventuella åtgärder, både generellt och för att särskilt stödja enheter med hög sjukfrånvaro, detta gäller i synnerhet enheter med hög korttidssjukfrånvaro.

I samarbete med företagshälsovården planeras för ett särskilt handhygienprojekt för att minska den korta sjukfrånvaron inom Barn och Ungdom.

Onsdagsmötena där bl a Previas företagsläkare deltar kommer inledningsvis även under 2014 ske varannan vecka. Även Försäkringskassan samt andra aktörer deltar vid behov under dessa möten. Tanken är att utifrån stadens rehabiliteringsprocess kunna fatta beslut och arbeta så effektivt som möjligt i en process som ofta riskerar att bli långvarig. Vid behov kommer dessa möten att ske oftare.

Friskvårdsfaktorer

Förvaltningen kommer att undersöka olika nyckeltal som t e x frisknärvaro och sjukfrånvaro för att se om det finns några specifika faktorer som kan förklara skillnader mellan olika enheter, om det finns goda exempel.

Jämställdhet och mångfald

Förvaltningens jämställdhets- och mångfaldsplan är treårig och omfattar perioden 2013-2015.

Av bilagan framgår prioriterade områden.

Friskvård

Friskvård på arbetstid med max 1 timme i veckan ska vara möjlig för medarbetare om arbetet så tillåter. Ett aktivt arbete sker med förvaltningens 34 hälsocoacher där de får stöd i sitt friskvårdsarbete. Som hälsoinspiratörer har de en viktig roll också i att bidra till en god arbetsmiljö inom enheten. SDF kommer även under 2014 erbjuda bl a friskvårdssubvention och rökslutarstöd och subvention av olika lopp.

Friskvårdssubventionen höjs från 800kr till 1000 kr per anställd och år under 2014.

Utöver friskvårdstimmen budgeterar förvaltningen 0,2 mnkr för dessa riktade insatser.

Konstföreningen Karlavagnen är öppen för alla medarbetare, även efter pension. Föreningen anordnar en rad olika aktiviteter och studiebesök under året. Föreningen är en viktig del av SDF:s personalvård och får därför årligen ekonomiskt stöd av SDF.

Omställning

SDF gör i bifogad bilaga en samlad bedömning av personal- och kompetensförändringar under 2014 som redovisas i bilaga. Där framgår till exempel rekryteringsbehov och uppskattat behov av avveckling/omställning.

Deltidsanställda

I SDF är det 120 personer som arbetar deltid. Under vintern 2014 går en ny förfrågan ut till dessa om de önskar högre sysselsättningsgrad. I samband med rekrytering ska i första hand eftersträvas att erbjuda heltidsanställning.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
Svarsfrekvens i medarbetarenkät för Östermalms stadsdelsförvaltning	85 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Enheterna ska gå igenom och diskutera resultatet av medarbetarenkäten samt ta fram handlingsplaner för identifierade förbättringsområden.	2013-01-01	2014-12-31
Kvalitetssäkra rekryteringsprocessen	2012-01-01	2014-12-31
Erbjuda praktikplatser för personer med funktionsnedsättning från Jobbtorg Resurs, Arbetsförmedlingen, olika arbetsmarknadsprojekt/åtgärder) samt utse ansvarig för praktikanter med funktionsnedsättning.	2012-01-01	2014-12-31
Åtgärda arbetsplatsens generella otillgänglighet såväl fysiskt som psykiskt så att arbetsplatsen fungerar för arbetstagare med olika typer av funktionsnedsättning.	2012-01-01	2014-12-31
Alla medarbetare är delaktiga i utformningen av enhetens verksamhetsplan samt i att granska och följa upp det som sker i verksamheten.	2013-01-01	2013-12-31

KF:s inriktningsmål:

3. Stadens verksamheter är kostnadseffektiva

SDN:s resurser ska användas så att de ger bra verksamhet för våra målgrupper. Det innebär att man ständigt behöver se över och anpassa verksamhet, organisation, lokaler och bemanning till förändringar i behoven.

Ett fungerande samarbete mellan SDF:s verksamheter, landstingets verksamheter, enskilt drivna verksamheter, frivilligorganisationer m fl är en förutsättning för att den enskilde ska uppleva att vardagen fungerar. Ibland är det effektivt att göra saker tillsammans med andra nämnder. T ex samarbetar SDF med en eller flera andra SDF när det gäller försörjningsstöd, stadsmiljö, ungdomsmottagning, familjevård och kontaktpersoner, budgetrådgivning, personligt ombud mm. Även gemensamma/samordnade upphandlingar görs.

Samverkan mellan förskola, skola, socialtjänst, barn- och ungdomspsykiatri och sjukvård i enlighet med BUS-överenskommelsen ska ske i syfte att åstadkomma så stor effektivitet som möjlighet med givna resurser hos de olika huvudmännen.

Fr o m 2011 ökade kostnaderna kraftigt inom nämndens verksamhet för framförallt vuxna psykisk och fysiskt funktionsnedsatta. Den negativa utvecklingen ser nu ut att vara bruten, men fortsatta åtgärder krävs för anpassning till budget.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Budgeten är i balans

SDN:s/SDF:s kostnader ska hållas inom fastställd budget. Enligt KF:s Regler för ekonomisk förvaltning ska "Förvaltningschefen redovisa om risk för budgetavvikelse föreligger och därvid föreslå erforderliga åtgärder." En förutsättning för detta är att SDN och SDF har kontroll över ekonomin och kan göra bra prognoser för året.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
Nämndens prognossäkerhet T2	+/-1 %	+/- 1 %	År

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Budget per verksamhet, netto	2012	2013 oktober	2013	2014
	bokslut*	budget netto	prognos**)	Vp
Nämnd och förvaltning	25,0	28,6	26,1	28,8
Individ och Familjeomsorg	68,4	64,4	66,5	64,9
varav socialpsykiatri	30,3	23,6	26,4	23,0
Stadsmiljö	13,3	14,4	16,0	14,2
räntor och	3,1	3,3	3,3	3,9

Budget per verksamhet, netto	2012	2013 oktober	2013	2014
avskrivningar				
Förskoleverksamhet	217,3	226,4	231,7	228,9
Äldreomsorg	679,5	696,5	677,9	696,3
Personer med funktionsnedsättning	122,1	125,8	126,3	127,0
Barn, Kultur och Fritid	10,1	11,4	10,7	11,9
Flyktingmottagande	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Arbetsmarknad	2,1	1,4	1,6	1,8
Ek bistånd	24,5	22,8	24,1	24,1
varav handläggning	5,5	6,2	5,5	6,6
Summa	1165,3	1195,0	1184,1	1201,8

*)Efter resultatdispositioner

**) per månadsprognos oktober 2013

Budget per ansvar	netto 2012	netto 2013	kostnader	intäkter	netto
	bokslut*	prognos**	2014	2014	2014
Nämnd och förvaltningsadm	25,0	26,1	28,8		28,8
Äldreomsorg	679,5	677,9	776,3	80,0	696,3
Barn och Ungdom	227,4	242,3	259,1	18,3	240,8
Socialtjänst	217,1	218,5	258,4	40,6	217,8
Stadsmiljö	13,3	16,0	14,6	0,4	14,2
räntor och avskrivningar	3,1	3,3	3,9		3,9
Summa	1165,4	1184,1	1341,1	139,3	1201,8

*)Efter resultatdispositioner

**) per månadsprognos oktober 2013

SDN:s budgetomslutning är 1 341,1 mnkr. Intäkterna uppgår till 139,3 mnkr vilket ger en nettobudget om 1 201,8 mnkr. Av budgeten utgör 96,4 mnkr s k omslutningsförändringar, ökade kostnader och intäkter för bl a köpta platser inom äldreomsorgen, lass, försörjningsstöd, kollo. För investeringar har tilldelats ett utrymme om 8,0 mnkr varav 6,6 mnkr avser stadsmiljö och 1,4 mnkr investeringar i inventarier och maskiner. Utrymmet för investeringar i inventarier och maskiner av sänkts från 5,5 mnkr till 1,4 mnkr.

Inom förskola och för personer med funktionsnedsättning kommer budgeten under året att

justeras utifrån antal barn och antal insatser. Därutöver fördelas till SDN under året resurser för barnomsorgsgaranti, höga lokalhyror inom förskolan och vårdnadsbidrag.

SDN:s nettobudget är 18,5 mnkr högre än vid motsvarande tidpunkt 2013. På grund av minskningar i befolkningen för de äldre är budgeten inom äldreomsorgen oförändrad trots ökade ersättningsnivåer inom vård och omsorgsboenden och hemtjänst. Inom båda dessa omsorgsformer för äldre kommer under 2014 nya ersättningssystem till utförarna att införas. Effekten av dessa kommer nog att följas under året. För personer med funktionsnedsättning har schablonerna för vuxen och barnboende ökats med 1,5%. För dagligverksamhet och korttidsboende är schablonerna oförändrade. Inom Individ och familjeomsorg (barn, vuxna och socialpsykiatri) har anslaget ökat med 1,2 mnkr. För förskolorna har schablonerna höjts med 3%. Den del av schablonen som garanteras direkt till förskolornas drift har höjts med 4,3% vilket gör att den andra delen av schablonen som ska täcka kostnader för hyror, underhåll, stab och riktade insatser minskat. Hyreskostnaderna beräknas vara 43,5 mnkr vilket är 3,5 mnkr högre än 2013. De ökade hyreskostnaderna beror huvudsakligen på utbyggnaden i NDS. Ersättningen till förskolorna regleras varje månad utifrån hur många barn som är inskrivna vid resp förskola. Barnantalet förväntas öka något under året. Hur stor andel föräldrar som väljer de kommunala förskolorna är svårt att förutse och utgör en osäkerhetsfaktor i planeringen och för resurstilldelningen. I oktober 2013 uppgick andelen i kommunal verksamhet till 54%

Utbyggnaden i NDS fortsätter och förskoleverksamhet i nya lokaler startar i Villa Ekbacken och Rödeken. Budgeten för de enskilda förskolorna hanteras av Utbildningsnämnden.

Inom äldreomsorgen införs nya ersättningssystem inom såväl vård- och omsorgsboende som inom hemtjänsten. För kunder med biståndsbedömd plats på vård- och omsorgsboende utgår ersättning utifrån kundens hälsa såtillvida att ersättning utgörs av en dygnersättning för demens och en för somatik där demensersättningen är 100 kr högre. I det tidigare systemet ersattes utförarna i tre olika nivåer. Vid övergången till det nya systemet har en omräkning gjorts utifrån motsvarande nivå 2 i det gamla systemet. De beviljade insatserna vid Östermalms SDF motsvarade i augusti/september en något lägre genomsnittsnivå knappt 1,9. Vid en jämförelse med motsvarande antal brukare (räknat på september) omräknat till helårseffekt innebär det en ökning av kostnaderna med ca 29 mnkr. Det nya ersättningssystemet inom hemtjänsten utgår mer från registrerad utförd tid hos kunden än tidigare och de 17 olika ersättningsnivåerna ersätts av en timersättning för insatser kl 07-22 och en ersättning per insats nattetid. Det nya systemet förutsätter för att vara kostnadsneutralt mot det gamla ersättningssystemet att utförarna i praktiken kan utföra ca 80 % av den biståndsbedömda tiden. En förutsättning är också att en elektronisk registrering av tiden görs. Införande sker succesivt i staden och för vår del sker införande under maj. I samband med Tertialrapport 2 har nämnden möjlighet att söka för 40% av merkostnaderna som kan uppstå under de första månaderna då avvikelserapporteringen fortfarande görs manuellt. Centralt i staden har 47 mnkr reserverats för dessa övergångsvisa kostnader. I budgeten för 2014 har nämnden ersatts för nivåhöjning av ersättningarna inom vård- och omsorgsboende och hemtjänst. För befolkningsförändringar inom åldersgruppen har budgeten reducerats och tilldelade resurser för äldreomsorgen är netto 0,5 mnkr lägre än 2013. En förutsättning för att klara de ekonomiska effekterna av de nya ersättningssystemen är att den prognostiserade befolkningsminskningen för de äldsta i befolkningen (över 80 år) också slår igenom i färre beviljade insatser.

I månadsprognosen per oktober 2013 prognostiseras totalt ett överskott om 11,6 mnkr. Överskott redovisas för Nämnd och förvaltningsadministration samt inom Äldreomsorgen sammanlagt 21 mnkr. Underskott redovisas för Socialtjänst, Barn och Ungdom samt Stadsmiljö. Inom Barn och Ungdom resp. Stadsmiljö finns förklaringar till underskotten i planerade och genomförda ökade underhållsinsatser utifrån SDF:s totala överskott.

Inom Socialtjänsten beräknas budget inte vara i balans trots vidtagna åtgärder. Underskottet beräknas minska från år 2012 (-8,4 mnkr) till -4,0 mnkr år 2013 med prognostiserat underskott inom socialpsykiatri och försörjningsstöd. Till 2014 har ytterligare budgetmedel fördelats för försörjningsstöd medan budgettilldelningen för socialpsykiatri minskat. Där krävs ytterligare åtgärder för budget i balans.

Generellt för förvaltningen krävs noggrann prövning vid pensionsavgångar och vakanser för att se om arbetsuppgifter kan rationaliseras och fördelas på kvarvarande personal istället för nyanställningar. Administrationens andel av budget minskar och utgör 2014 2,35% av fördelad budget.

Smärre omfördelningar har gjorts från programområde Barn och Ungdom till Socialtjänsten och avser Ungdomsmottagning och konsumentvägledning. Medel för kulturinsatser finns budgeterade under Barn och Ungdom.

Äldreomsorg

Äldreomsorgens budgetomslutning år 2014 är 776,3 mnkr för kostnader och 80,0 mnkr för intäkter vilket ger en nettobudget på 696,3 mnkr. Nettobudgeten inkluderar omslutningsförändringar, ökade kostnader och intäkter, för vård och omsorg utöver tilldelad budgetram om 57,3 mnkr. Det har gjorts ett avlyft för nämnd och förvaltningsövergripande administration om 17,3 mnkr. Nettobudgeten för 2014 är 0,5 mnkr lägre jämfört med 2013. Ramarna har räknats upp för pris och löneutveckling men sedan reducerats för demografisk förändring för de äldre i befolkningen.

Äldreomsorgen räknar med att behovet av platser inom vård- och omsorgsboendena kommer att minska på grund av att antalet äldre över 80 år minskar i befolkningen. Äldreomsorgen räknar med att behovet av platser inom vård- och omsorgsboendena därmed kommer att uppgå till i genomsnitt 625 platser under 2014 vilket är 28 färre än idag då det är 653. KF:s budgetram och nya högre ersättning förutsätter också att antalet beviljade platser ligger runt 625.

Inför 2014 införs ett nytt ersättningssystem för utförarna av vård- och omsorgsboendena. Det nya ersättningssystemet utgår från en ersättning i två nivåer, en ersättning för platser med somatisk inriktning och en ersättning för platser med demensinriktning. Under tidigare år har ersättningen skett genom biståndsbedömning i tre olika nivåer. Ersättningsnivåerna inför 2014 har räknats upp med 2,49 procent enligt Omsorgsprisindex (OPI) siffra för år 2013.

Det nya ersättningssystemet kommer att påverka kostnaderna för äldreomsorgen. I det tidigare systemet med tre nivåer har äldreomsorg Östermalm haft en något högre andel placeringar i den lägsta nivån jämfört med genomsnittligt i staden.

Sedan början av år 2012 drivs Dianagårdens vård- och omsorgsboende i egen regi. Boendet har 48 platser för boenden med demenssjukdom eller somatisk sjukdom. Av de 48 platserna säljs 8 platser till andra SDF. En plan för successiv avveckling av Dianagården är under utarbetande med anledning av en minskad efterfrågan i innerstaden samt att fastigheten är i

behov av ett omfattande stambyte.

Från och med 2014 kommer ett nytt ersättningssystem och ett tidsregistreringssystem att införas för hemtjänsten. Hittills har ett ersättningssystem i 17 nivåer tillämpats. Det nya ersättningssystemet utgår från faktiskt utförda timmar vilket medför att det är nödvändigt att kunna följa upp hur många timmar som faktiskt utförts. Därför införs ett elektroniskt tidsregistreringssystem. I tidsregistreringen ska hemtjänstutföraren registrera totalt antal utförda timmar för dag/kväll, antal nattbesök samt avböjda timmar.

Ersättningssystem med ersättning per utförd timme införs från och med 1 januari. Däremot kommer det elektroniska tidsregistreringssystemet att införas etappvis i staden. Östermalms SDF kommer in i det elektroniska tidsregistreringssystemet i juni månad 2014. Det innebär att fram tills dess måste utförarna göra manuella tidsrapporteringar.

Under de fem första månaderna då de manuella rapporteringarna görs uppskattar äldreomsorgen att drygt 90% av beställd tid effektueras som utförd. Avvikelsen beror bland annat på att brukaren fått förhinder och hemtjänst insatserna inte kunnat utföras. Erfarenhet från andra kommuner som har gjort samma eller likande förändringar visar att den utförda tiden som rapporteras elektroniskt är lägre. Äldreomsorgen beräknar att den tid som rapporteras som utförd med hjälp av det elektroniska tidsregistreringssystemet kommer att uppgå i genomsnitt till ca 80 procent.

Under den tid då utförarna rapporterar manuellt och avvikelserapporteringen kan vara mindre omfattande kan SDF söka för merkostnader ur stadens medelsreserv. I tertialrapport 2 2014 kan ersättning sökas för merkostnaden som kompenseras upp till 40 procent. Senare under året kan det finnas möjlighet att även söka för maximalt 50 procent av den resterande beräknade merkostnaden.

Inför år 2014 budgeterar äldreomsorgen 52700 antal beställda hemtjänsttimmar per månad, 4900 nattinsatser per månad och 1390 antal larm i genomsnitt per månad.

Hemtjänsten i egen regi har ekonomiska svårigheter som främst beror på omställningsproblem på grund av att många kunder har valt privata utförare. I oktober 2013 var andelen hemtjänst i egen regi i genomsnitt 31,3 procent.

Dagverksamheten omfattas av valfrihetsmodellen. Den kommunala verksamheten i egen regi planerar för 30 platser för demensdagvård och ett mindre antal för social dagvård. Samtliga platser skall vara biståndsbedömda. Dessutom driver förvaltningen två träfflokaler. För besökare vid träfflokaler behövs inte biståndsbedömning göras. De två träfflokalerna är Seniorträffen vid Bo Bergmansgatan och Rioträffen vid Sandhamnsgatan. Rioträffen har en inriktning av kulturverksamhet.

Ersättningsnivåer år 2014 för hemtjänst i ordinärt boende		
Insatstyp	Ersättningsbelopp Kommunal regi	Ersättningsbelopp Enskild regi
Insats i ordinärt boende dag, kväll och helg (07:00-22:00)	373 kronor per timme	382 kronor per timme
Insats i ordinärt boende natt (22:00-07:00)	188 kronor per insats	193 kronor per insats
Fast månadsersättning per larmkund i ordinärt boende	142 kronor per månad	146 kronor per månad

Ersättningen för år 2014 till utförare av hemtjänst i ordinärt boende utgår från timmar istället för som tidigare i 17 nivåer. Hemtjänstinsatser på natten ersätts per insats och ersättning för larm ersätts per larmkund. För utförare i enskild regi är ersättningen uppräknad med 2,5 procent för att kompensera för att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på köpta för varor och tjänster, vilket inte enskilda utförare har. Inför 2014 har ersättningsnivåerna räknats upp med 3,0 procent.

Ersättningsnivåer år 2014 till verksamheter i särskilda boenden för äldre		
Insats	Kommunal regi, per dygn	Enskild regi, per dygn
Somatisk inriktning	1 712 kronor	1 784 kronor
Demens inriktning	1 819 kronor	1 895 kronor

Ersättningen för år 2014 till utförare av vård- och omsorgsboenden utgår från en ersättning i två nivåer, en med somatisk inriktning och en med demens inriktning.

Ersättningsnivåer år 2014 till utförare av dagverksamhet för äldre		
Regiform	Demensdagvård kronor per dag	Social dagvård kronor per dag
Kommunal regi	490	448
Enskild regi	502	459

Ersättningen till utförarna av dagverksamhet för äldre är oförändrad jämfört med 2013.

Barn och Ungdom

Barn och Ungdoms budgetomslutning år 2014 är 259,1 mnkr. Intäkterna budgeteras till 18,3 mnkr vilket ger ett netto om 240,8 mnkr. Ett avlyft för nämnd och förvaltningsadministration har gjorts med 2,35 %, 6,3 mnkr, samt en omfördelning till socialtjänsten om 1,3 mnkr. Omslutningsförändring, ökade kostnader och intäkter har gjorts med 0,6 mnkr.

Förskoleverksamhet

För förskoleverksamheten har tilldelats netto 226,8 mnkr. Anslaget består av grundschablonersättning om 227,9 mnkr, socioekonomiskt tilläggsbelopp om 15,1 mnkr, anslag för myndighetsutövning om 1,5 samt ett intäktskrav gällande barnomsorgsavgifter om 17,7 mnkr.

Till 2014 har grundschablonersättningarna höjts med 3 %. Förskolepengen ska enligt KF utgöra 80 % av grundschablonen. År 2013 utgjorde pengarna 79% av schablonen. Detta innebär att pengarna för 1-3 åringarna blir 112985 kr och för 4-6 åringarna 94848 kr, en ökning av pengnivån från 2013 med 4,34 % vilket motsvarar en ökning för små barn med 4697 kr och för stora barn med 3943kr.

Förskolornas budget regleras månadsvis utifrån hur många barn som finns i verksamheten den sista vardagen i månaden.

Den tilldelade budgetramen kommer också att justeras efter snittet av antal inskrivna barn men denna justering görs i slutet av året. Prognosen är att antalet barn i verksamheten kommer att öka med ca 30 barn i snitt under året jämfört med det i nuvarande budget använda barnantalet 1775. I detta antagande räknas med att en viss del av de nytillkomna barnen väljer plats på enskild förskola. I oktober 2013 var andelen som valde kommunal förskola 54,1%.

Under året kommer ytterligare två förskolor starta i NDS, Villa Ekbacken och Rödeken. Under 2013 startade förskolan Sandön som i oktober 2013 hade 61 barn av en maxkapacitet på ca 72 barn.

Den del av schablonen som inte fördelas ut i peng, 20%, ska finansiera hyreskostnader, lokalunderhåll, stabskostnader, kostnader för gemensam it-teknik. Då den del av schablonen som avser förskolepeng höjs (från 79 % -80%) blir konsekvensen att den del som ska finansiera hyror mm minskar. Med ett barnantal som i budget motsvarar 1770 barn innebär det ca 0,8 mnkr lägre budget. Hyreskostnaderna för 2014 beräknas till 43,5 mnkr vilket är 3,5 mnkr högre än 2013. De ökade hyreskostnaderna beror dels på nya hyresobjekt dels på omförhandlingar av hyran för befintliga lokaler.

Totalt har 12,1 mnkr budgeterats för barn i behov av särskilt stöd. Merparten är riktad till barn på våra förskolor med mer behov av insatser. För ett fåtal av stadsdelens barn görs insatserna av externa utförare. Anslaget omfattar även kostnader för barnomsorg på obekvämt arbetstid samt till special- och talpedagog.

I KF:s förslag till budget ingår även ett anslag för myndighetsutövning, en summa om 1,5 mnkr vilka bl a ska täcka kostnader för verksamhetssystemet BOSKO, handläggning av förskoleköen.

1 000 kr per barn och år tilldelas stadsdelen för att under året klara barnomsorgsgarantin och garantera föräldrar plats i förskoleverksamhet inom 3 månader.

Efter tertialrapport 2 kommer stadsdelen kompenseras för förskolor med höga hyror. Kompensationen utgår med 50 % av den del av hyran som överstiger takhyran om 2 200 kr/kvm. Kompensationen beräknas för 2014 till 0,8 mnkr.

Föräldrar till barn som fyllt ett men inte tre år och som inte eller delvis har förskoleplats kan få vårdnadsbidrag på hel- eller halvtid. Vårdnadsbidraget är 3000 kr respektive 1500 kr per månad och barn. Stadsdelsförvaltningen ersätts i efterskott för utbetalda vårdnadsbidrag och budgetmedel ingår därför inte i tilldelad budgetram för Barn och Ungdom.

I januari/februari öppnar två nya förskolor i NDS, Villa Ekbacken och Rödeken.

Barn-, kultur- och fritidsverksamhet

SDF har för barn och ungdomsverksamheten tilldelats 21,6 mnkr. Under 2013 återfanns motsvarande anslag dels under verksamhet för barn och ungdom dels under kultur och föreningsverksamhet och uppgick sammanlagt till 20,9 mnkr.

Verksamheten för barn och ungdom innefattar ett antal fritidsverksamheter såsom parklekar och ungdomscafé, uppsökarverksamhet genom fältassistenter/preventionssamordnare, tillsyn för folköl och tobak, sommarkollo, bidrag till föreningar, föräldravandrare m.m.

För stadsdelens tre parklekar, Tessinparken, Humlegården och Gustav Adolfs parklek budgeteras 4,4 mnkr. Parklekarna vid Humlegården och Tessinparken utgör egen resultatenhet och Gustav Adolfs parklek drivs i entreprenadform. Inom parkleken Humlegården drivs dessutom välbesökta och populära Ungdomsparken där verksamheten pågår från tidig vår till sen höst.

Under 2014 görs en satsning till utökad öppen verksamhet i Humlegården, det s.k. ”Humlanhuset”, som kommer innehålla ett café för målgruppen ungdomar 13-19 år. För detta budgeteras 1,0 mnkr.

SDF finansierar sedan tidigare Ungdomscaféet på Gärdesskolan. Inför att det nya Humlanhuset tas i bruk kommer avtalet med Gärdesskolan att ses över.

Ungdomsprojektet Fussion fortsätter under 2014. Projektet handlar om att möta problemet med ungdomars missbruk av alkohol, tobak och droger och är en satsning som görs tillsammans med Utbildningsförvaltningen. Insatsen riktas till föräldrarna och skolbarn på stadsdelsområdets kommunala grundskolor.

I övrigt budgeteras 2,8 mnkr för fältassistenter, 0,4 mnkr för Hjorthagens fritidsgård och 0,6 för sommarkollo.

Socialtjänst

Socialtjänstens budgetomslutning år 2014 är 258,4 mnkr. Intäkterna budgeteras till 40,6 mnkr vilket ger ett netto om 217,9 mnkr. Ett avlyft för nämnd och förvaltningsadministration har gjorts med 2,35 %, 5,3 mnkr, samt en omfördelning från Barn och Ungdom om 1,3 mnkr. Omslutningsförändring, ökade kostnader och intäkter har gjorts med 40,6 mnkr och avser försäljning av platser, ersättningar från Försäkringskassa, Stockholms läns landsting, AMF.

Socialtjänstens verksamheter finansieras från anslag för Individ- och familjeomsorg, anslag för Omsorg om funktionshindrade och anslag för Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder. Totalt har dessa anslag ökat från föregående år med 10,3 mnkr och uppgår till 221,6 mnkr netto. Anslag för Individ och familjeomsorg avseende barn och ungdom, vuxna och socialpsykiatri uppgår 2014 till 64,8 mnkr. Det är en ökning från föregående år med 1,3 mnkr, varav anslag för barn och ungdom ökat med 2,1 mnkr medan anslag för vuxna och socialpsykiatri minskat med sammanlagt 0,7 mnkr. Inom anslaget finansieras familjeenheten, vuxenenheten och enheten för socialpsykiatri.

Familjeenhetens nettobudget uppgår 2014 till 26,4 mnkr vilket är en ökning med 1,3 mnkr jämfört med 2013 som avser främst familjevårdssatsningen som Finansborgarrådets förslag aviserat om i sitt förslag till budget 2014. Utöver insatser riktade mot stadsdelens befolkning handlägger enheten Norrmalms familjevårdsärenden samt driver ungdomsmottagningen som samfinansieras med Kungsholmen och Norrmalm.

Vuxenenhetens nettobudget uppgår 2014 till 14,6 mnkr vilket är en minskning med 0,2 mnkr jämfört med 2013. Från 2014 ansvarar enheten för budget- och skuldrådgivning som utförs av Norrmalms stadsdel till en årskostnad om 0,6 mnkr. Då enheten prognosticerar ett överskott om 1,0 mnkr för 2013 bedömer man att enheten kommer att klara sina kostnader med lägre budgetram 2014. Även avvecklingen av lokalen på Sibyllegatan 52 under 2013 kommer att bidra till minskade kostnader nästa år.

Socialpsykiatrins nettobudget uppgår 2014 till 23,0 mnkr vilket är en minskning mot 2013

med 0,6 mnkr som till stor del motsvarar de restkostnader man har under året haft för nedlagt gruppboende. Enhetens utförare som i år redovisar ett underskott om ca 2,0 mnkr står dock inför stora utmaningar nästa år och måste vidta åtgärder för att minska sina kostnader och visa bättre resultat än hittills.

Anslag för omsorg om personer med funktionsnedsättning uppgår till 130,3 mnkr vilket en ökning jämfört med 2013 med 7,1 mnkr. En ökning om 5,8 mnkr avser den prestationsbaserade delen och beror på att totalt 7 nya brukare har tillkommit inom schablonrelaterade LSS verksamheterna vuxenboende och korttidshem. Även höjning av schabloner för barn- och vuxenboende med 1,5 % har bidragit till ökningen. Ytterligare ökning om 1,3 mnkr avser främst höjd anslag för kostnader för 20 första timmar LASS pga av ökat antal brukare med beslut om LASS-assistens.

Inom anslaget finansieras enheten för stöd och service, vars nettobudget uppgår 2014 till 126,2 mnkr. Budget för personer med funktionsnedsättning är preliminär och kommer i vanlig ordning att justeras efter de prestationsmätningar som görs i mars och augusti 2014. Under året kommer ett nytt LSS-gruppboende på Sandhamnsgatan 8 att öppna. De ekonomiska konsekvenser för denna verksamhet kan dock uppskattas först när man får veta vilka brukare som kommer att flytta in.

Anslag för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder uppgår till 26,5 mnkr vilket är en ökning med 1,9 mnkr som avser främst försörjningsstöd. Inom anslaget finansieras enheten för försörjningsstöd vars budget 2014 uppgår till 25,9 mnkr, en ökning med 2,2 mnkr jämfört med 2013 som avser främst ökad budget för försörjningsstöd men även budgeten för den personalintensiva handläggarenheten som sköter ekonomiskt bistånd gemensamt för Östermalm, Kungsholmen och Norrmalm. Handläggningen sker på Östermalm och kostnaderna delas mellan de tre nämnderna enligt fördelning efter snittantal hushåll april-september 2013.

Budget för försörjningsstöd ökar med 1,4 mnkr nästa år och är baserad på uppskattning om genomsnittligt antal hushåll om 200 st och genomsnittligt månadsbidrag om 7870 kr. Även handläggning av arbetsmarknadsåtgärder sker på Östermalm och är gemensamt för de tre stadsdelarna och fördelas enligt stadsdelarnas tilldelade anslag för arbetsmarknadsåtgärder.

Enheten har även kostnadsansvar om 0,1 mnkr för konsumentrådgivning som utförs av Konsumentcentrum hos Råd och Rön.

Stadsmiljö

KF:s budgetram för stadsmiljö är 2014 14,3 mnkr, exklusive budgeterade kapitalkostnader på gjorda investeringar om 3,9 mnkr. Budget för stadsmiljö efter avlyft för förvaltningsövergripande administration är 14,2 mnkr för kostnader och 0,4 mnkr för intäkter. För stadsdelens driftskostnader och för den med Kungsholmen och Norrmalm samordnade personalfunktionen budgeteras 13,6 mnkr. Därtill budgeteras en tjänst för livsstilsfrågor i Norra Djurgårdsstaden om 0,7 mnkr där Exploateringskontoret är medfinansiär och bidrar med 0,4 mnkr.

Parkmiljöavdelningen norra innerstaden är en gemensam stadsmiljöorganisation för stadsdelsnämnderna Östermalm, Norrmalm och Kungsholmen. Parkmiljöavdelningen ansvarar för park- och samhällsplaneringsfrågor för de tre nämnderna. Organisatoriskt tillhör parkmiljöavdelningen Norrmalms SDF. För räntor och avskrivningar på gjorda

parkinvesteringar, budgeterade inom driftanslaget, har 3,9 mnkr budgeterats.

Drift och underhåll av våra parker utgör 85 % av ramen för stadsmiljö, vilket är 11,6 mnkr av budgeten. Drift och underhåll omfattar utöver parkskötsel bland annat blomsterprogram, upprustning av lekplatser, drift- och kontrollprogram för plaskdammar och badplatser, underhåll av parkvägar, bänkar samt parkunderhåll och renoveringar av planteringar, röjningsåtgärder samt revidering av Östermalms parkplan. Utöver detta tillkommer en parkinvesteringsbudget som uppgår till 6,6 mnkr. Se avsnitt om investeringar.

Investeringar

Stadsdelsnämnden har i budget 2014 tilldelats 6,6 mnkr för investeringar i parker och grönområden. Dessa medel fördelas på följande objekt:

Eriksbergsparken 4.0 mnkr

Fortsatt upprustning som innefattar arbeten med murar och trappor, gångvägar, vegetationsåtgärder samt belysning och nya sittplatser i parken.

Utegym 0.7 mnkr

Anläggning av ett utomhusgym.

Gustav Adolfsparken 0.5 mnkr

Vegetations- och belysningsåtgärder i parken.

Ekhagen 0.2 mnkr

Förnyelse av trafiknära yta vid Torphagsvägen.

Småparker och medborgarförslag 0.5 mnkr

Budget för upprustningar av små parktyper eller utförande av inkomna medborgarförslag.

Lekplatser 0.7 mnkr

Programförslag för upprustning och utökning av lekplatsen i Ellen Keys park, samt förnyelse av lekutrustning.

Utöver investeringsmedlen för parker och grönområden har stadsdelsnämnden fått budgetram för investeringar i inventarier och maskiner om 1,4 mnkr. Som investering ska redovisas anskaffningar med en beräknad livslängd om minst tre år och med ekonomiskt värde överstigande ett basbelopp exklusive moms (44 500 kr för år 2013). Om dessa investeringar görs kommer de att påverka driftbudgeten i form av avskrivning och ränta under avskrivningstiden, vilken kan variera per objekt. Investeringsobjekt som kan vara aktuella 2014 är av smärre omfattning, exempelvis möbler, inventarier vid etablering av nya förskoleavdelningar.

Resultatenheter

Resultatenheter under 2014 är följande tio enheter;

Karlaplan/Hjorthagens förskolor

Stadions förskolor

Centrala Östermalms förskolor

Engelbrekts förskolor
Gärdets förskolor
Hedvig Eleonoras förskolor
Parklek Östermalm
Fält och prevention
Dagverksamheten Bo Bergman
Dianagården

Förskola

Förskolan får förskolepeng utifrån inskrivningen varje månad. Förskolepengen är den av Kommunfullmäktige beslutade peng och ska täcka kostnader för förskolornas hela verksamhet med undantag för hyreskostnader, viss lokalupprustning och vissa programövergripande kostnader. Medel för ytterligare kulturaktiviteter fördelas utanför förskolepeng. Utöver peng kan förskolorna efter ansökan få extra resurser för stödinsatser för barn med särskilda behov.

Kr	Schablon	Schablon	Peng	Peng	Kulturpeng
ÅR	2013	2014	2013	2014	2014
1-3 år	137 074	141 232	108 288	112 986	200
4-5 år	115 070	118 560	90 905	94 848	200
Allmän förskola	54 690	56349	43 205	43 752	

Parklek

Parklek Östermalm omfattar Humlegårdens och Tessinparkens parklekar samt Humlegårdens Ungdomspark. Parklekarna ska vara öppna sammanlagt 4360 timmar dagtid och den personalledda verksamheten vid Ungdomsparken ska pågå 560 timmar kvällstid. För verksamhetens öppethållande budgeteras 3,350 mnkr. Budgeten ska täcka kostnader för hela verksamheten utom hyres- och underhållskostnader.

Fält och Prevention

Fält och Prevention omfattar uppsökande verksamhet för stadsdelens ungdomar, samt tillsyn av folköl och tobak. Fältassistenter kommer att arbeta 80 helger under 2014, fördelat på fredagar och lördagar mellan kl. 18.00–02.00. Tillsynsbesök kommer att ske planerat vid 110 tillfällen samt 50 slumpmässiga besök under 2014 i butiker på Östermalm. För verksamhetens tillsyns besök samt de uppsökande helg arbetet budgeteras 2200 mnkr.

Dagverksamhet

Dagverksamheterna Östermalm på Bo Bergmansgata kommer att under 2014 fortsätta att vara organiserad som en resultatenhet. Verksamheten omfattas av demensdagvård med 30 platser och vissa platser för social dagvård. Verksamheten ingår i valfrihetssystemet. Enheten säljer platser internt inom förvaltningen men även externt till andra förvaltningar inom staden. Ett intagningsstopp för social dagvård görs fr.o.m. 1 jan 2014.

Ersättningen till dagverksamhetens utförare avser att täcka alla kostnader för omsorgsinsatsen samt enhetens egen administration. Kostnader för hyra och resor budgeteras och betalas av

beställaren. Utföraren erhåller ersättning för varje beslutad närvarodag från och med den dag den enskilda planerar att börja på dagverksamheten. Ersättning utgår med tre dagar med full ersättning efter avslutad insats.

Vård- och omsorgsboende

Dianagårdens vård- och omsorgsboende kommer att under 2014 fortsätta att vara organiserad som en resultatenhet. Dianagården har 48 platser för boende med demenssjukdom eller somatisk sjukdom. Av de 48 platserna säljs 8 platser till andra stadsdelar.

Ersättningen till Dianagårdens vård- och omsorgsboende är från och med år 2014 uppdelad i två nivåer, en ersättning för platser med somatisk inriktning och en ersättning för platser med demensinriktning. Ersättningen avser att täcka alla kostnader för omsorgsinsatsen samt enhetens egen administration exklusive hyra.

Budgetjusteringar

Ansökan om budgetjustering - Vackra Stockholm

Stadsdelsnämnden ansöker om 1,5 mnkr från projekt "Vackra Stockholm", enligt bilaga 6. Arbetet omfattar försköning och förnyelse av planteringar längs i Karlavägen och andra planteringar i Östermalms parker, för att öka trivsel och upplevelse av trygghet. Arbetet omfattar även extra skötsel kring Engelska kyrkan. Projektet beräknas ge sysselsättning åt 24 feriearbetande ungdomar mellan 16 och 18 år.

Ansökan om budgetjustering - investeringar

Stadsdelsnämnden ansöker om investeringsmedel från central medelsreserv 4 för oförutsedda investeringar om totalt 2,5 mnkr för tillgänglighetshöjande åtgärder under 2014, i enlighet med "Anvisningar för nämndernas arbete med verksamhetsplan 2014".

Åtgärderna omfattar tillgänglighetshöjande åtgärder om 0,5 mnkr som avser åtgärder mot lätt avhjälpna hinder i trappa i Hjorthagen, såsom handledare, kontrastmarkeringar, omläggning av trappstenar.

2,0 mnkr avser tillgänglighetshöjande åtgärder i Karlavägens mittstråk, öster om Karlaplan.

Samtliga investeringsåtgärder kan utföras under året, de är angelägna och har ej kunnat inrymmas inom nämndens ordinarie budget för 2014, eller i nämndens flerårsplanering.

I övrigt kommer budgetjusteringar göras för prestationsförändringar inom förskola och personer med funktionshinder samt höga hyror inom förskoleverksamheten.

Omslutningsförändringar

I Kommunfullmäktige budget finns en beslutat ram för kostnader och intäkter. Intäktsramen, eller intäktskravet som ställs på förvaltningen uppgår till 42,9 mnkr för 2014. Intäktskravet avser huvudsakligen föräldraavgifter inom förskola och avgifter inom äldreomsorgen. Enligt reglerna för ekonomisk förvaltning ska nämnd i samband med budgeten redovisa förändrad omslutning till kommunstyrelsen till följd av ökade externa intäkter. Dessa kan tex avse statsbidrag, olika ersättningar, försäljning av överskottskapacitet till annan nämnd.

För ökade kostnader och intäkter begär nämnden för 2014 omslutningsförändring om totalt

96,4 mnkr fördelade på 57,3 mnkr för äldreomsorg (hyresintäkter, kostintäkter, statsbidrag, försäljning av platser), 0,6 mnkr för barn och ungdom (kollektintäkter, Fussion), 38,1 mnkr för socialtjänst (gemensam handläggning försörjningsstöd, arbetsmarknadsåtgärder, ungdomsmottagning, hyresintäkter) och 0,4 mnkr för stadsmiljö (miljösamordnare).

Medel för lokaländamål

Hyreskostnaderna beräknas totalt till ca 114,4 mnkr, vilket är en ökning med 4,6 mnkr eller 4,2% i förhållande till hyreskostnaderna 2013. Under året planeras Villa Ekbacken liksom förskolan Rödeken starta i Norra Djurgårdsstaden. Stimulansbidrag om 800tkr per avdelning har beviljats för fem avdelningar och kommer att rekvireras under 2014.

För förskolor med hyreskostnader över 2200 kr per kvadratmeter kompenseras nämnden under året i samband med tertialrapport. Förvaltningen beräknar denna justering till ca 0,8 mnkr.

Nämndmål:

Alla chefer och medarbetare tar ansvar och vidtar åtgärder för att få budget i balans vid befarat överskridande.

Beskrivning

Genom att både chefer och medarbetare är delaktiga i planering och uppföljning säkerställs en tydlig och kreativ styrning av verksamhet och ekonomi. Personal uppmuntras till att finna kostnadseffektiva lösningar.

Förväntat resultat

Budget i balans på alla enheter

VP kommentar

All personal uppmuntras att bidra till effektivitet och budgethållning genom delaktighet i planering, genomförande och uppföljning. Avgörande för detta är en öppen transparent organisation och begriplig personalinformation. Särskilda budgethållande åtgärder behöver sättas in på kort och lång sikt för att klara SDNs totala budget. Ambitionsnivån i utredningar och biståndsbeslut måste anpassas till den ambitionsnivå som KF tänkt sig i och med de ekonomiska förutsättningarna för SDN

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva

Det finns alltid en risk att man ägnar resurser åt saker som inte är till någon nytta för verksamhetens målgrupper. Därför behöver man ständigt i nämnden och förvaltningen och i varje verksamhet fundera på vad som är viktigt för målgrupperna, vad som är kärnverksamhet.

Östermalm har ett utvecklat samarbete med Kungsholmen och Norrmalm i form av gemensam handläggning av ärenden i stadsmiljö, försörjningsstöd, konsument- och

budgetrådgivning, familjevård och kontaktpersoner, personliga ombud mm. Ett syfte med samarbetet är effektivare resursutnyttjande.

Servicenämnden ansvarar för stadens löne- och fakturahanteringen. Överlämnandet av dessa arbetsuppgifter innebar inledningsvis en fördyring för förvaltningen. Ett syfte med införande av gemensamma lösningar i staden bör vara att uppnå minskade kostnader. Samma sak bör gälla för Kontaktcenter, gemensam ekonomi och lönehantering, gemensam IT-service och växel, upphandlingsfunktion.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
Administrationns andel av de totala kostnaderna	3 %	minska	År
Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	2 st	tas fram av nämnden	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Formulera nämndindikatorer som mäter effektivitet för respektive verksamhet	2014-01-01	2014-12-31
Kommunstyrelsen ska i samverkan med servicenämnden, stadsdelsnämnderna se över riktlinjerna för vårdnadsbidrag	2014-01-01	2014-06-30
Servicenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna införa central avgiftshantering för bland annat förskola	2014-01-01	2014-12-31
Utbildningsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och de fristående förskolorna införa den nya gemensamma ingången till den gemensamma förskolekön och de fristående förskolornas köer	2014-01-01	2014-12-31
Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen se över riktlinjerna för barnomsorg på obekväm arbetstid	2014-01-01	2014-12-31

Nämndmål:

Alla verksamheter stadsdelsnämnden finansierar ska vara effektiva.

Beskrivning

Alla verksamheter i förvaltningens egen regi samt entreprenader drivs effektivt inom ramen för tilldelad budget och ersättningssystem. Den gemensamma administrationen ska ge effektiv service till enheterna till en så låg kostnad som möjligt, så att stadsdelsnämndens resurser huvudsakligen används i kärnverksamheterna och kommer invånarna till del.

Förväntat resultat

Enheterna upplever att de får ett bra stöd från den gemensamma administrationen. De administrativa kostnaderna och lokalkostnader (verksamhet 0xxx, gemensam administration) fortsätter att vara låga och helst minskar ytterligare. Verksamheter som drivs på entreprenad följs upp enligt tillsynsplan.

VP kommentar

Genom effektivt resursutnyttjande hålls kostnaderna inom budget. En förutsättning är att SDN och SDF har kontroll över ekonomin och kan göra bra prognoser för resten av året. SDNs resurser, organisation och bemanning anpassas efter aktuella behov och används så att de ger den bästa verksamheten för medborgarna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla medarbetare ska uppmuntras till att föreslå kostnadseffektiva arbetsmetoder.	2013-01-01	2014-12-31

Övriga frågor

Äldreomsorg – uppföljning

Systematisk verksamhetsuppföljning är viktigt för att säkra att beställda insatser genomförs och håller utlovad kvalitet. Kommunfullmäktige har beslutat om en gemensam uppföljningsmodell för vård- och omsorgsboende, dagverksamhet, hemtjänst, ledsagning och avlösning. Uppföljningen omfattar alla driftsformer dvs. entreprenörer, privata utförare enligt ramavtal och kundvalssystem samt utförare i egen regi. Alla verksamheter som är belägna inom nämndens område och de verksamheter inom ramavtal som Östermalm har uppföljningsansvar för, följs upp varje år (se tabell nedan). Äldrenämnden sammanställer resultatet av stadsdelsförvaltningarnas uppföljningar och resultatet överlämnas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Förvaltningen genomför uppföljningen enligt den stadsgemensamma mallen på aktuell enhet och omfattar bl.a. intervjuer, dokumentationsgranskning och observation. Uppföljningen omfattar bland annat områden i avtalet som ledning och personal, ledningssystem, dokumentation, kost och hygien. På vård- och omsorgsboenden och dagverksamhet omfattar uppföljningen även hälso- och sjukvård. Förvaltningen har även regelbundna uppföljnings- och avstämningsmöten med de privata hemtjänstutförare som är verksamma i området. Biståndshandläggaren följer upp på individnivå att brukaren från den hemtjänst som biståndsbeslutet anger samt kontrollerar att utföraren fakturerar i enlighet med beslutad och utförd tid. När det gäller enheter i egen regi följs dessa även upp enligt stadens integrerade ledningssystem samt avseende ekonomi och måluppfyllelse i månadsrapporter, tertiärrapporter och verksamhetsberättelse. Staden, och även vissa utförare, genomför årligen brukarundersökningar rörande hemtjänst, dagverksamhet och vård- och omsorgsboende där resultatet finns tillgängligt för brukare och närstående på stadens hemsida.

Avtalsuppföljning

För de enheter som drivs enligt entreprenadavtal genomförs, utöver stadens uppföljningsmodell, även en fördjupad avtalsuppföljning. Förvaltningen har rutiner för avtalsuppföljning med syftet är att säkerställa att entreprenören följer gällande avtal och utfästelser i anbudet. Förbättringsområden identifieras med vilka enheten ska arbeta och vidta åtgärder och redovisa resultatet inom överenskommen tid. En del i det löpande uppföljningsarbetet är bl.a. samverkansmöten mellan förvaltningen och entreprenören. Mötena hålls fyra gånger per år och protokollförs. Förvaltningen deltar i även respektive

boendes förtroenderåd fyra gånger per år där även representanter från lokala pensionärsrådet och stadsdelsnämnden deltar. Enheterna besöks årligen av stadsdelsdirektören och avdelningschefen och det genomförs husmöten för lokalfrågor. Oanmälda besök görs på enheterna vid olika tidpunkter bl.a. för att kontrollera att bemanningen följer avtalet och förvaltningen tar del av scheman och personallistor. MAS följer upp hälso- och sjukvården på enheterna, bl.a. genom att ta del av avvikelser och statistikrapport gällande vissa hälso- och sjukvårdsuppgifter. Alla synpunkter och klagomål som inkommer till förvaltningen hanteras enligt stadsdelens gemensamma system. Biståndsenheten ansvarar för att de individuella biståndsbesluten följs upp årligen och att den enskilde får de insatser som är beviljade.

Äldreomsorgens uppföljningar enligt planering för 2014			
Vård- och omsorgsboende	Entreprenör/egen regi	När	SDN godkänner
Katrupstullen Demens/somatik 97 platser	Kosmo	vår, sommar	T2
Kampementet Demens/somatik 96 platser	Attendo Care AB	vår, sommar	T2
Linnégården Demens/somatik/geropsyk 86 pl	Ersta Diakonisällskap	vår, sommar	T2
Dianagården Demens/somatik 48 platser	egen regi	höst	VB
Rio Demens/somatik 88 platser	Attendo Care AB	sommar, höst	VB
Vård- och omsorgsboende i privat regi (prel. planering, avvaktar besked från Äldrenämnden)			
Vård- och omsorgsboende	Utförare inom ramavtal	När	Anmäls till SDN
Silverhöjden, Demens/somatik 72 platser	Silverhemmen	nov	VB
Löjtnantsgården, Östermalm Demens 54 platser	Immanuelskyrkans Vård AB	dec	VB
Lillängen, Nacka Demens/somatik 45 platser	Opalen Vård AB (dotterbolag till Vardaga AB)	nov	VB
Grönskogen, Sundbyberg Demens 35 platser	Opalen Vård AB (dotterbolag till Vardaga AB)	nov	VB
Nilstorpsgården, Lidingö Demens 80 platser	Attendo Care AB	dec	VB
Hemtjänst i privat regi (prel planering, utförare kan ändras när ÄF fastställt planering för 2014)			
Utförare		När	Anmäls till SDN

Äldreomsorgens uppföljningar enligt planering för 2014			
AB Nordisk Hemservice		nov	VB
Adeo Care AB Hemtjänst		apr	T1
Adonis Omsorg AB		apr	T1
AKTA Assistans		jun	T2
Aleris Omsorg AB		maj	T2
Almis Hemtjänst Service AB		maj	T2
Anderssons personal i Stockholm AB		juni	T2
Enklare Vardag Sverige AB		okt	VB
FSB Finsk Hemtjänst AB, Innerstaden		aug	T2
Hemtjänst och Omsorg i Stockholm AB, HOME's AB		aug	T2
HSB Omsorg Östermalm		sept	VB
Legevisitten AB Innerstadens hemtjänst		maj	T2
Livis Omsorg AB		nov	VB
Njuta Av Livet HB		sept	VB
NSS Hemtjänst o Assistans AB		jun	T2
Olivia Hemtjänst AB		maj	T2
ProMaCare Hemtjänst		sept	VB
Silverkatten Handelsbolag		sept	VB
Hemtjänst - egen regi			
Hemtjänst Östermalm		nov	VB
Dagverksamhet			
Dagverksamheterna Östermalm		nov	VB